VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 60 — Vol. LII vuosikerta · Sudbury, Ont. · Tiistai, toukok. 28 p. — Tuesday, May 28, 1968

Ranskan työläisten lakko jatkuu

Suhtautuvat kielteisesti "kompromissisopimukseen" – pitävät edelleen miehitettyinä tehtaita ja laitoksia

Pariisi. — Taistelumieliset ranskalaistyöläiset hylkäsivät maanantaina tuhatlukuisina 11 päivää kestäneen lakon lopettamiseksi tehdyn kompromissi-sopimusluonnoksen ja jatkoivat edelleen tehtaittensa miehitettynä pitämistä. Samaan aikaan sanotaan opiskelijain valmistelevan uusia mielenosoituksia ja tuhansia muita marssi Latin Quarterin lähettyviltä kuuden maillin päässä olevaan urheilustadiumiin, missä pidettiin opiskelijain joukkokokous. Hallitus oli toivonut, että kompromissisopimusluonnossa, jonka perusteella työläisten minimipalkat nousisivat 31. prosenttisesti ja työläisille myönnettäisiin muitakin etuisuuksia, olisi lopettänut lakkoliikkeen. Maan avainasemassa olevia tehtaita hallussaan pitävät työläiset suhtautuvat kuitenkin kielteisesti ehdotukseen. He pitivät dramaattisia kokouksia tehdaslaitoksillaan ja hylkäsivät kompromissiehdotuksen. Ensimmäiset kielteiset päätökset tehtiin Pariisin alueella olevissa Citroen autotehtaissa.

Pariisin alueen tehtaissa olevat työläiset äänestivät sopimusluonnosta vastaan vaikka asiaa selitettiin heille niiden johtajien toimesta, jotka olivat pääministeri Georges Pompidoun kanssa sopimusluonnoksen laatineet.

Aikaisemmin maanantaina tiedonantoministeri George Gorse ilmoitti, että hallitus on antanut "luottamuksen osoituksena" opiskelijoita kohtaan luvan kansallisen nuorisomielenosoituksen järjestämiseen siinä mielessä, että opiskelijat vastaavat järjestyksenpidosta. Toisaalta ilmoitettiin, että hallitus on valmiina murskaamaan kaikki ei-valtuutetut mielenosoitukset.

Oikeistolaisjohtajain kontrolloima ammattiyhdistysliikkeen osa tulee osallistumaan opiskelijain kansalliseen mielenosoitukseen mutta kommunistien johtama voimakas Työväen yleisliitto kehoitti jäseniään pysymään siitä erossa.

Tehtaissa pidetyissä kokouksissa työläiset antoivat päättävän "ei" vastauksen hallituksen hyväksymälle kompromissiehdotukselle, joiden perusteella työläisille luvataan enemmän palkkatuloja ja lyhyempää työviikkoa.

Pahimpana kompastuskivenä oli se, kun hallitus ei suostunut hetikohtaisesti peruuttamaan viime syksynä voimaan saatettua sosialiturvalakia, mikä vähensi entisestä työläisten saamia etuisuuksia vaikka työläisten sosiaaliturvamaksuja korotettiin.

Mr. Pompidou sanoi, että tämä on kysymys, joka on ratkaistava kansalliskokouksessa.

Työläiset ovat vaatineet 12-prosenttista hetikohtaista palkankorotusta — ja kompromissisopimuksessa määriteltiin 10 prosentin palkankorotus lokakuun 1. päivästä lukien.

Ammattiyhdistysliikkeen johtajat voivat nyt joko järjestää yleisäänestyksen kompromissisopimuksen hyväksymisestä tai mennä uusiin neuvotteluihin työnantajapiirien ja hallituksen edustajain kanssa. Viimeksimainittu suunta on todennäköisempi tällä kertaa.

Sopimusehdotus edellyttää, että työläiset saisivat kesäkuun 1. päivästä lukien yleisen 7-prosenttisen palkankorotuksen ja 3-prosenttisen korotuksen lokakuun 1. Mitä tahansa palkankorotuksia työläiset ovat saaneet tammikuun 1. päivän jälkeen tänä vuonna, se vähennettäisiin ennenmainitusta 7-prosenttisesta palkankorotuksesta.

Nykyinen, keskimäärin 47-tuntinen työviikko alennettaisiin 40-tuntiseksi palkkoja alentamatta ja se astuisi voimaan myöhemmin sovittavan aikataulun mukaan.

Alinpalkkataksa nousi 2.22 frankista 3 frankiin tunnilta eli 45 senttiä 60 senttiin.

Sen lisäksi on sopimus uusluonnoksessa kohta jonka mukaan työnantajain ja ammattiyhdistysliikkeen edustajat tutkisivat mahdollisuutta, että eläkeikä alennettaisiin nykyisestä 65 vuodesta 60 vuoteen miehille ja 65 vuodesta 55 vuoteen naisille.

N-liitto sanoo canadalaisen vakoilleen USAlle

Moskova. — Neuvostoliitto syytti lauantaina, että eräs canadalainen diplomaatti toimi Yhdysvaltain vakoilun hyväksi vakoilutietoja keräten ollessaan vaimonsa kanssa matkoilla Siperiassa.

Hallituksen äänenkannattaja Izvestija julkaisi NL:n selostuksen siitä miksi canadalainen everstiluutnantti J. V. Watson karkoitettiin sieltä. Lehti sanoo, että canadalainen oli ottanut valokuvia lentokentästä ja kirjoittanut muistiinpanoja siitä.

Canadan hallitus on esittänyt asian johdosta protestin ja kiistänyt syytöksen sekä puolestaan syyttänyt, että NL:n viranomaiset käyttivät voimakeinoja eversti Watsonia ja hänen vaimoaan vastaan.

Sen lisäksi on Canadasta määrätty poistumaan Ottawassa ollut NL:n sotilasatashea, everstiluutnantti V. S. Didenko.

NL:n toimesta esitettiin noin kuukausi sitten eversti Watsonia vastaan ja eräitä yhdysvaltalaisupseereja vastaan vakoilusyytös. Canadan hallitus kielsi silloin syytöksen.

Izvestija sanoi nyt, että eversti Watson täytti muistivihkonsa useita sivuja kartoilla ja muistiinpanoilla eräästä Siperian alueesta. Lehti julkaisi valokuvia näistä muistiinpanoista ja kertoi mr. Watsonin sanoneen, että hän ottaa kuvia maaseutumaisemista. Todellisuudessa hän oli kiintynyt voimalaitokseen. "lentokoneiden määrään lentokentällä ja vielä tyhjiin polttoainesäiliöihinkin."

Izvestija sanoo makuuvaunupalvelijan menneen Watsonin junaosastoon makuuvaateita hakemaan jolloin hän näki, että Watson otti kuvia lentokentästä.

Makuuvaunupalvelija sanoi, että se on kiellettyä.

"Vastauksena siihen, Watson yritti työntää palvelijan ulos. Käytävässä seisoneet matkustajat ärtyivät ja vaativat saada nähdä filmin," kertoi lehti.

Kun tarkastaja vaati häneltä tätä filmiä, mr Watson antoi filmin toisesta kamerasta, sanoo neuvostolehti. Watson luovutti todellisen filmin vasta poliisien vaatiessa sitä.

Canadalaislausunnossa sanottiin venäläisten kaapanneen kaksi kameraa, missä oli käyttämättömät filmit, ja pienen muistiinpanovihkosen.

VIIME TIEDOT

Peking. — Kiinan hallitus lähetti maanantaina Lontooseen protestin missä syytetään, että Britannia on antanut Hongkongin muodostua Yhdysvaltain tukikohdaksi sodassa Vietnamia vastaan. Tämä protesti annettiin Pekingissä olevalle Britannian suurlähetystön asiain hoitajalle Donald Hopsonille ja siinä vaaditaan, että Britannian tulee heti määrätä Hongkongissa olevan yhdysvaltalaisen ydinvoimakäyttöisen lentokoneiden tukialuksen Enterprisen lähtemään pois sieltä.

Pariisi. — Keskustelut rauhanneuvottelujen aloittamista koskevista asioista jatkuivat Pariisissa Yhdysvaltain ja Pohjois-Vietnamin edustajain kesken maanantaina, mutta mitään muuta varsinaista sopimusta ei tehty kuin päätös, että seuraava kokous pidetään perjantaina.

Chambly, Que. — Puhuessaan täkäläisten liberaalien vaalikokouksessa pääministeri Trudeau esitti maanantaina teräväsanaisia syytöksiä separatisteja vastaan, jotka kantoivat Trudeau-vastaisia tunnuksia.

Ottawa. — Päävaalivirkailija Jean-Marc Hamel sanoi Ottawassa maanantaina, että kesäkuun 25 päivän vaaleissa on 10,875,000 äänioikeutettua canadalaista. Edellisissä yleisvaaleissa oli 10,274,904 äänioikeutettua ja heistä kävi 7,713,317 äänestämässä.

Montreal. — Canadan postityöläisten unionin kansallinen presidentti William Kay sanoi maanantaina Montrealissa, että 20,000 postityöläisen lakko tuntuu olevan väistämätön seuraavan muutaman viikon aikana. Kesäkuun 24 p. on lakon mahdollinen alkamispäivä hän sanoi.

KÖYHYYS VOIDAAN HÄVITTÄÄ – CLARKE

Tärkeätä ei ole Trudeaun ikä vaan hänen ohjelmansa vanhuus — Murphy

Toronto. — Rosedale-vaalipiirin kommunistipuolueen jäsenet ovat nimittäneet Nelson Clarken ehdokkaakseen kesäkuun 25. päivän vaaleihin.

Puolueensa kansallinen järjestäjä mr Clarke sanoi nimityksen vastaanottopuheensa yhteydessä:

— Rosedalen asukkailla on oikeus saada kuulla radikaalisesti erilaisen ohjelman näissä vaaleissa.

Tässä rikkaassa maassa ei tarvitsisi kenenkään asua huonoissa asunnoissa ei kenenkään olla puutteessa.

Meidän on lopetettava puheet siitä ja ryhdyttävä käytännöllisiin toimenpiteisiin kaupunkien uudelleen rakentamiseksi ja säädyllisten asuntojen varaamiseksi. Hyvänä aloitteena siitä olisi miljardin dollarin hintainen liittohallituksen kotien rakentamisohjelma väestön maksukykyä vastaavia vuokraehtoja silmälläpitäen. Se voidaan toteuttaa heti. Tässä maassa on rahaa tällaisen ohjelman rahoittamiseksi, jos rikkaita verotetaan asianmukaisella tavalla ja jos puolustusmenojamme, joiden avulla ei puolusteta mitään, vähennetään tuntuvasti.

Lyhyesti sanoen, ihmiset voivat yhteisen toimintansa perusteella ja avulla hävittää tästä maasta köyhyyden — ja se voidaan tehdä nyt., sanoi mr. Clarke lopuksi.

Canadian Tribune lehden toimittaja Rae Murphy on nimitetty kommunistisen puolueen ehdokkaaksi St. Paul-vaalipiiriin Torontossa. Nimityksen vastaanottopuheen yhteydessä mr. Murphy sanoi, että "pääministeri Trudeaun n.s. vetoomus nuorille on yhtä paljon harhauttava ja epärehellinen kuin oli hänen alkuperäinen tiedonantonsa omasta iästään liberaalien puoluejohtajakampanjan aikana. "Kysymyksen ydin ei silti ole siinä, kuinka vanha mr. Trudeau on, vaan siitä, että hänen ohjelmansa on yhtä vanha kuin olisi nyt Mackenzie King."

Trudeau muuttamassa mieltään ääni-ikärajassa!

Toronto. — Sekä liberaali- että konservatiivipuolueen johtajat kiinnittivät viikon vaihteessa huomiotaan Canadan nuorisoon kesäkuun 25 päivän vaalien näkökulmasta katsoen.

Vieraillessaan toisen kerran vaalikampanjan merkeissä Suur-Torontossa, pääministeri Pierre Trudeau vihjasi lauantaina, että hän voi muuttaa kantaansa ja lakata vastustamasta äänioikeusikärajan alentamista 21:stä 18:sta ikävuoteen.

Hän sanoi Markham Arenalla, että käynnissäolevan vaalikampanjan yhteydessä on nuorten toiminta saamassa vakuuttuneeksi hitaat poliitikot, kuten minutkin" vaali-ikärajan alentamisen tarpeellisuudesta.

Konservatiivipuolueen johtaja Robert Stanfield sanoi miltei samanaikaisesti Brockvillessa, että konservatiivihallitus, mikäli se valitaan, tulisi muodostamaan parlamentaarisen Internship-ohjelman jonka puitteissa opiskelijat työskentelisivät Ottawassa yliopistokoulutuksen osana.

Kaikki voimat liikkeelle-ohjeet Yhdysvaltain kenttäkomentajille

Tälläiset salaiset ohjeet oli annettu Yhdysvaltain asevoimille vähää ennen Pariisin neuvottelujen alkamista

Saigon. — Yhdysvaltain sotilaspäällystö vahvisti täällä sunnuntaina tiedon, että juuri vähää ennen Pariisin neuvottelujen alkamista oli lähetetty USA:n kenttäpäällikölle salaiset ohjeet 'kaikki voimat kommunisteja vastaan.'

Ylipäällystön puhemies kielsi kuitenkin, että tämän kaikkikäsittävän hyökkäyksen tavoitteena olisi voiton saavuttaminen kolmessa kuukaudessa. Hän kielsi myös olettamuksen, että tarkoitus olisi sotilaallisen kuolteen murtamisen avulla auttaa Pariisin neuvotteluja.

Mainittu "kaikki voimat liikkeelle ohje vahvistettiin amerikkalaispäällystön selostuksen mukaan huhtikuun lopulla ja salainen ohje lähetettiin kenttäkomentajalle toukokuun 5 päivänä, eli kolme päivää sen jälkeen kun Yhdysvallat oli virallisesti suostunut Pohjois-Vietnamin edustajien kohtaamiseen Pariisissa, ja neljä päivää ennen Pariisin keskustelujen alkamista.

"Se edustaa eräänlaista innoitusohjetta, jonkalaisen lähetetään noin kerta kuukaudessa," selitti USA:n päällystön puhemies. "Siinä sanotaan, että meidän (sotavoimien) tulee ryhtyä kaikkikäsittävään ponnisteluun pitääksemme vastahyökkäyksen, Tet-hyökkäystä seuranneen vastahyökkäyksen menossa.

Ja siinä sanotaan, että "kaikki komentajat aloittavat täyden hyökkäyksen vihollista vastaan ja ylläpitävät sitä."

Tarkkailijain mielestä on tullut selväksi, että yhdysvaltalaiset sotilaspiirit ovat tulleet entistä enemmän hyökkäysmieliseksi.

Maaliskuussa USA:n päällystö järjesti sarjan hyökkäysoperaatioja jotka ovat vieläkin käynnissä. Näiden suurempien operatioiden joukossa oli Saigonin ympäristössä järjestetty 2 hyökkäystä joista yhteen osallistui 50,000 sotilasta ja toiseen yli 100,000 sotilasta, sekä hyökkäykset Khe Sanhin luona pohjoisessa ja Ashau laaksossa Huen länsipuolella.

"Vaikka suurin osa näistä operatioista on loppuunsuoritettu, viime viikolla tiedoitettiin uudesta hyökkäysoperatiosta Danangin lähettyvillä."

USA:N MIESMENETYKSET ENNÄTYSSUURIA

Saigon. — Yhdysvaltain sotilaspäällystö tiedoitti viikon lopulla että Vietnamissa kuoli 1,111 yhdysvaltalaista sotilasta Pariisin alustavien keskustelujen kahden ensimmäisen viikon aikana, edustaen tämä tilasto USA:n suurinta miesmenetystä kahden viikon aikana Vietnamin sodassa.

Viime viikolla Yhdysvallat menetti 549 miestä — vain 13 vähemmän edellisen viikon ennätykseen verrattuna. Sen lisäksi on haavoittunut 2,282 yhdysvaltalaista sotilasta. Kaiken kaikkiaan Yhdysvaltalaisia on kuollut tässä sodassa 23,500, joista neljännes tänä vuonna.

Amerikkalaisten antamien tietojen mukaan tammikuusta 1961 lukien, jolloin Yhdysvallat ryhtyi laajakantoisiin sotatoimiin, on 350,000 vietnamilaissotilasta tapettu.

Israelin sotilaat haavoittivat 5 tyttöä

Eshkol puhui "vapautuksesta mikä yhdisti Jerusalemin" kaupungin

Jerusalem. — Viittä koulutyttöä ammuttiin ja haavoitettiin "lievästi" sunnuntaina Israelin toimesta järjestetyssä vuosijuhlassa sen johdosta kun Israel valtasi Jordanin hallussa olleen Jerusalemin vanhan osan.

Samalla kun pääministeri Levi Eshkol puhui Jerusalemissa YK:n päätöksiä ja maailman yleistä mielipidettä uhmaten "Vapautustoimenpiteestä, mikä yhdistää Jerusalemin", Israelin asevoimat olivat taistelussa korkeakoulutyttöjä vastaan.

Tytöt — YK:n korkeakoulun opiskelijoita Gazan alueelta — olivat rakentaneet esteitä valtamaantielle ja israelilaisten väitösten mukaan kivittivät ohikulkevia autoja.

Israelin sotilasviranomaiset olivat epämääräisiä tästä ammunnasta mutta myönsivät kuitenkin, että ampuminen tapahtui sotilaitten ja israelilaisten siviilien toimesta.

Tytöt perääntyivät koulupihaan, mutta viisi heistä oli haavoittunut. He saivat apua lähiseudun sairaalasta. Sotilaspoliisit pidättivät neljä muuta tyttöä, mutta ei ampujia. Myöhemmin päivällä sanotaan kivitetyn autoja Gazan alueen eri paikoissa.

Mielenosoituksia ja pidätyksiä on Gazan alueella tapahtunut päivittäin sen jälkeen kun viikko sitten tiistaina annettiin ulkona liikkumiskielto Naal Ozissa tapahtuneen kahakan yhteydessä kuolleen kahden israelilaisen kuoleman johdosta.

Kymmeniätuhansia israelilaisia meni YK:n vetoomuksista huolimatta Jerusalemin vanhaan kaupunginosaan juhlimaan "Jerusalemin yhdistämistä". Sotilaille järjestettiin paraateja eri puolilla Israelia. Pääministeri Eshkol puhui Jerusalemin "tärkeydestä kansalle".

Noin 200 israelilaista, jotka ovat "valtauksen" jälkeen muuttaneet Jerusalemin vanhaan kaupunginosaan, elävät harmonisesti arabien kanssa, selittivät viranomaiset.

Sanoo USAn käyvän tautien levittämissotaa

Neuvostoliitto syytti Maailman terveysjärjestön kokouksessa viikon lopulla, että Yhdysvaltain ilmavoimat ovat tarkoituksellisesti pommittaneet Pohjois-Vietnamin terveyslaitoksia tarkoituksella maaperän luomiseksi epidemian levenemiselle.

USA:n toimesta leimattiin syytös propagandaksi.

Mutta NL:n valtuutettu Mikhail Ahmeteli sanoi kokouksessa, että "yli 100 lääketieteellistä laitosta joutui systemaattisesti pommituksen kohteeksi... tarttuvien tautien levenemismahdollisuuksien muodostamiseksi."

Ahmeteli väitti Neuvostoliitolla olevan myös tietoja, että Yhdysvallat suunnitteli kemikaalisen sodankäynnin laajentamista Vietnamissa 'uusimpia hävitysmenetelmiä' hyväksikäyttäen.

USAn ydinvoimakäyttöinen sukellusalus kateissa

Washington. — Pentagon tiedoitti maanantai-iltana, että Yhdysvaltain ydinvoimakäyttöinen USS Scorpion-sukellusalus on kateissa. Sen piti saapuman Norfolkiin, Va. kello 1 maanantaina iltapäivällä. Mitään vihjettä ei ole saatu sitä, mitä on mahdollisesti tapahtunut.

Pentagonin tiedonannon mukaan Scorpionista saatiin viimeinen sanoma toukokuun 21 päivänä, mutta samalla selitettiin "normaaliseksi" menetelmäksi radioyhteyden pitkäaikaista katkeamista aluksen ollessa veden alla.

Yhdysvaltalaiset sukellusveneet ja muut sotalaivat sekä lensokoneet etsivät Scorpionia tai merkkejä sen tuhoutumisesta.

Scorpionin miehistönä oli 99 miestä ja upseeria.

Tämä 3,075-tonnin kantoinen sukellusalus on ollut pitkäaikaisella harjoitusmatkalla Kuudennen laivaston mukana Välimerellä, lähdettyään tälle matkalleen Norfolkista helmikuun 15 pnä. Sen komentajana oli Cmdr Francis Slattery.

Juuri viisi vuotta sitten Yhdysvallat menetti ydinvoimakäyttöisen Thresher sukellusveneen, minkä yhteydessä tuhoutui 129 miestä ja upseeria. Mitään tietoa ei ole tutkimuksista huolimatta saatu sen kohtalosta.

Scorpion on $40 miljoonan hintainen Skipjack-luokkaan kuuluva sukellusalus. Se voi kulkea 60,000 mailia "polttoainetta" ottamatta. Alus valmistui v. 1960.

Tämän 252 jalkaa pitkän sukellusaluksen aseistuksena on torpeedotuubia ja se voi kulkea veden alla 35 solmua tunnissa.

EDUSKUNTA HYVÄKSYI KOULUNUUDISTUKSEN

Keskikoulun opetustaso kaikkia koskevaksi vuoteen 1980 mennessä Suomessa

Helsinki. — Eduskunta sai viime viikolla toisessa käsittelyssä valmiiksi pitkän ja perusteellisen kehittelyn alaisena olleen ja merkitykseltään vuosisatamme suuriin sosialistisiin uudistuksiin verrattavan peruskoulun puitelain. Asian käsittelyssä käytettiin 21 puheenvuoroa, joiden yhteydessä korostettiin eri puolilta lain tärkeimpiä kohtia.

Näin yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytty laki merkitsee sitä, että lähivuosien aikana maamme kaikki oppivelvolliset saavat käydä 9-vuotisen peruskoulun, joka yhdistää nykyisen kansakoulun kansalaiskoulun ja keskikoulun oppimäärät. Lain mukaan koko 9-vuotinen peruskoulu, joka alueellisesti yhdistää kunnan koululaitokseksi, on oppilaille maksuton. Uuden koulun valmistelut aloitetaan lain voimaantullessa elokuun 1. päivänä 1970 ja käytännössä koulua aletaan toteuttaa vuoden 1972 syyskauden alusta. Uusi peruskoulu on määrä toteuttaa kautta maan vuoteen 1980 mennessä.

Peruskoulun puitelan käsittelyssä käytettiin kaikkiaan 21 puheenvuoroa, joissa esiintyivät erityisen voimakkaasti opposition edustajat, jotka puolustelivat vastalauseissa esittämiään näkökohtia. Suurta huomiota keskustelussa kiinnitettiin opettajien valmistukseen liittyviin seikkoihin sekä kielikysymykseen ja valtion ja kuntien kustannusten jakoperusteisiin.

Hallituspuolueiden edustajien puheenvuoroissa korostettiin erityisesti nyt käsiteltävän lakiesityksen valtavaa merkitystä maan opetusoloissa. Eräissä puheenvuoroissa huomautettiin, että keskustelussa on liian vahvasti noussut esille kielikysymys ja kustannusten jako, joiden varjoon ovat jääneet peruskoulun uudistuksen suuret tavoitteet ja merkitys.

ÄÄNESTYKSET

Asiasta äänestettäessä suoritettiin lain 33 pykälän kohdalla kaikkiaan 20 äänestystä, joissa vastakkain olivat kokoomuspuolueen vastaehdotukset peruskoulun uudistukselle sekä toisaalta hallituksen esitys siinä muodossa kuin sen ovat ensin sivistysvaliokunta ja sitten suuri valiokunta hyväksyneet. Äänestyksissä valiokuntien mietintö sai puolelleen 104—139 ääntä ja opposition esitykset 61—24 ääntä. Ääriarvot syntyivät lain 9. pykälän kohdalla, jossa käsiteltiin opettajien edustajien valintatapaa koululautakuntaan. Yleensä opposition esitysten takana oli vain 24—35 ääntä ja vastaavasti valiokuntien esityksen takana 124—135 ääntä. Äänestyksistä oli poissa keskimäärin 35 edustajaa.

PERUSKOULU

9-vuotinen peruskoulu jakautuu siten, että kuusi alinta vuosiluokkaa muodostaa sen ala-asteen ja kolme ylintä yläasteen, jotka siis molemmat kuuluvat varsinaiseen kouluvelvollisuusmäärään. Peruskoulun ala-asteella on oppilaiden opetus pääasiassa samansisältöistä, sen sijaan yläasteella opetetaan kaikille oppilaille yhteisiä aineita, joiden oppimäärät voivat olla erilaatuisia sekä valinnaisia aineita.

Peruskoulun opetussuunnitelmaan tulee sisältyä asetuksen mukaisesti uskonto, ympäristöoppi, äidinkieli, vieras kieli, toinen kotimainen kieli, historia, yhteiskuntaoppi, kansalaistieto. matematiikka, fysiikka, kemia, luonnonhistoria, maantieto, liikunta, kuvaamataito, musiikki käsityö, kotitalous sekä elinkeinoelämään keskeisesti liittyviä, ammatinvalinnan edellytyksiä lisääviä oppiaineita. Ruotsinkielisen peruskoulun ala-asteen opetussuunnitelmaan voi kuulua myös yksi vapaaehtoinen aine. Oppilas voidaan vapauttaa kaikille oppilaille yhteisen aineen opiskelusta.

Peruskoulun hallintoa varten perustetaan kunnissa koululautakunta, jonka apuna on koulutoimen johtaja tai sihteeri. Kunnan koululla, jolla ei ole omaa johtokuntaa, tulee olla kouluneuvosto, johon kunnallisvaltuusto valitsee lähinnä oppilaiden vanhempien keskuudesta viisi jäsentä ja johon lisäksi kuuluu opettajiston edustajia.

Peruskoulu saa vuosina 1970—1971 valtionapua 85—90 prosenttia opettajien palkoista, 86—95 prosenttia oppilasasuntola- ja oppilaiden kuljetusmenoista sekä 5—95 prosenttia muista käytännönmenoista kantokykyluokituksen mukaan.

SUOSITTELEE "LUPAKIRJOJA" TYÖNJOHTAJILLE

Toronto. — Kaikenlaisten rakennustyömaiden työnjohtajille ja ylityönjohtajille (superintendents) tulisi järjestää työturvallisuustarkoituksessa lupakirjat, sanoi valtuusmies Anthony O'Donohue täällä viikon vaihteessa.

Putki-, sähkö- ja kattotyöläisillä sekä muiden alojen työläisillä on alojensa lupakirja, hän huomioi ja sanoi, että "ei tunnu järkevältä, kun heitä johtavilta työnjohtajilta ja ylityönjohtajilta ei vaadita tällaisia ammattilupakirjoja."

Viime viikon torstaina kuoli North Yorkin eräällä rakennustyömaalla 3 miestä kun 1½ tonnin painoinen puuvormu kaatui ja murskasi heidät miesten ollessa syömässä puoliseväitään. Tapaturmassa kuoli 62-vuotias Santo D'Angelo, 52-vuotias Camillo Pelumbo ja 52-vuotias Giovanni Catalanotto.

Valtuusmies O'Donohuen mukaan olisi lakeja muutettava siten, että rakennustarkastajalle tulisi oikeus antaa määräys töiden lopettamisesta, jos hän huomaa, että työmaalla on työnjohtajia ja ylityönjohtajia, joilla ei ole asianmukaisia lupakirjoja.

Sen lisäksi hän sanoi kuntien hallituksien tulisi vaatia rakennuslupien antamisen yhteydessä, että työmailla käytetään vain lupakirjoilla toimivia työnjohtajia ja ylityönjohtajia. Jos käytetään heidän tilallaan miehiä, joilla ei tällaisia lupakirjoja ole, silloin voidaan peruuttaa rakennusluvat.

"Minä en perusta kuka heille lupakirjat antaa, vaikka olisikin parempi, jos sen tekisi maakunta siten, että miehen lupakirja olisi käyttökelpoinen kaikkialla maakunnassa", hän sanoi.

Työmaaturvallisuuden kontrolli on epätyydyttävällä tolalla useimmilla rakennustyömailla, sanoi valtuusmies O'Donohue edelleen ja kaikkein kehnoimmin ovat asiat tältä kohdin korkeilla kerrostalorakennuksilla.

Usein tapahtuu, että $250.00 viikossa ansaitseva työhönsä perehtynyt, kyvykäs työnjohtaja viedään pois työmaalta heti kun kerrostalo on saatu nousemaan toiseen kerrokseen asti, siksi kun sitä seuraavat rakennustyöt ovat toistuvia menetelmiä.

Heidän (tehtäväänsä perehtyneiden) työnjohtajien tilalle tulee vähemmän pätevät miehet joille maksetaan vain $150 viikossa. "Näin menetellään rahan säästämiseksi ja niin tapahtuu jatkuvasti", hän sanoi.

"Jos olisi käytännössä lupakirja-menetelmä, se olisi takeena siitä, että työmailla käytetään jatkuvasti hyviä miehiä", selitti mr O'Donohue.

"Ja silloin ei tulisi sellaisia tapaturmia, mikä tapahtui North Yorkissa, jos miehet (työnjohtajat) olisivat saaneet tarvittavan harjoituksen. "Esimerkiksi", hän sanoi, "ensimmäinen opittava läksy on se, että sellaisia vormuja ei panna syrjällään ylös", hän sanoi.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Suljettakoon orjatyömarkkinat

Torontolainen aamulehti — Globe and Mail — ansaitsee työväenliikkeen suurkiitoksen siitä kun se julkaisi torstaina etusivullaan Don Delaplanten tyrmistyttävän paljastuksen siitä laajakantoisesta todellisesta orjatyökaupasta, mitä harjoitetaan Torontossa ja muissakin suurissa teollisuuskeskuksissa.

Tämän "julkisen salaisuuden" paljastaminen kansallisesti leviävän suuren päivälehden toimesta oli tervehdittävä toimenpide nimenomaan siksi kun asia tuli siten kertalyönnillä suuren yleisön tietoisuuteen, minkä perusteella yleinen mielipide tulee vaatimaan — ei orjatyökaupan "kontrollia" mihin mainittu päivälehti olisi ikävä kyllä tyytyväinen, vaan moisen orjakaupan kokonaan sulkemista ja sen harjoittajien saattamista tekoisistaan vastaamaan.

Kuten on lehtemme uutisosastolla kerrottu, tällaisia orjatyövoiman myyntiliikkeitä on Torontossa ainakin 45 ja vaikka ne ovat julkisesti toimineet ja kehittyneet ainakin viimeksikuluneen 10 vuotta, niin maakunnan työministeriön ja muiden viranomaisten toimesta ei ole pantu tikkua ristiin sellaisen toiminnan lopettamiseksi! Konservatiivipuolueen hallituksella on ilmeisesti "liian paljon työtä" ilman sitäkin — suurtyönantajain suojaamiseksi lakkolaisia ja yleensä työläisten "kohtuuttomia" vaatimuksia vastaan!

Mainitun torontolaislehden paljastuksen mukaan nämä "väliaikaista työvoimaa" välittävät "liikkeet" ovat joissakin tapauksissa siksi rehellisiä, että puhuvat itsekin "orjatyömarkkinoista".

Tuhansia miehiä on jatkuvasti orjamarkkinoilla ja tällaisen kurjaan asemaan joutuvat vastoin omaa tahtoaan työttömät, jotka epätoivon vimmassa joutuvat työtä etsiessään alistumaan tällaisen kaksinkertaisen riiston alaisuuteen. Kun tällainen työtön mies saa "toimen" väliaikaista työvoimaa välittävässä orjatyövoimaliikkeessä, niin hänelle maksetaan 1.20—$1.50 tunnilta niiltä päiviltä, jotka hän saa olla työssä — vaan ei "odotuspäiviltä". Mutta välittäjäliike perii jokaisesta tällaisesta väliaikaisesta työläisestä $1.95 tuntipalkan työnantajilta, joille näitä orjatyöläisiä hankitaan.

Mainitun paljastuskirjoituksen mukaan jotkut torontolaistyöläiset ovat olleet tällaisessa työssä vuosikausia. Eräs heistä on William McPherson, joka on ollut orjatyövoimaa välittävän liikkeen "palveluksessa" 9 vuotta ja ansainnut sinä aikana $27,000 (noin $3,000 vuodessa), josta hyvästä "välikaista työvoimaa" välittävä orjatyövoimaliike on saanut yksistään hänen kustannuksellaan $9,000.

Eikä tässä kaikki. Varsinaiselle työnantajayhtiölle sanotaan, että näille "väliaikaisille" työläisille ei tarvitse myöntää kesälomia, ei tapaturmavakuutus-suojaa, ei kahvitaukoja, ei unio-oikeuksia, eikä työttömyysvakuutusturvaakaan. Kaikki tämä "kiihoittaa" työnantajan käyttämään hyväkseen juuri tällaista "väliaikaista työvoimaa".

Toisaalta orjakauppiaat haluavat suojella markkinansa kontrahdin sillä kohdalla, jonka mukaan varsinainen työnantaja ei saa ottaa yhtään tällaista työläistä vakituiseen palvelukseensa 90 päivän aikana siitä lukien, jolloin hän on ollut viimeksi väliaikaisena työläisenä laitoksessa. Jos varsinainen työnantaja mieltyy erikoisesti väliaikaiseen työläiseen, hänen täytyy maksaa noin 6-prosenttisen "sijoitusmaksun", mikä $60.00 viikkopalkkaisen työläisen kohdalta tarkoittaa varsinaiselle työnantajalle $187.20 menoerää. Kaiken tämän tarkoituksena on tietenkin se, että liikkeet pitävät "hyväkin työläisiä" vain "väliaikaisessa" palveluksessa, koska se "säästää liikkeen rahoja".

On jo korkea aika, että hallitus tarttuu tähän asiaan ja lopettaa kerta kaikkiaan moiset orjamarkkinat.

Italian vaaleista

Kuten Länsi-Saksassakin, missä yhteistyö mieluimmin porvariston kuin koko työväenliikkeen puitteissa on aiheuttanut sosialidemokraateille yhä lisääntyvää päänvaivaa, Nennin johtama ennen suuri ja voimakas sosialidemokraattinen puolue kärsi viikko sitten Italiassa suoritetuissa vaaleissa suorastaan nöyryyttävän vaalitappion. "Vanhan ajan" reipaspuheiset sosialistit sanoisivat siitä, että "kun mennään porvarien kanssa marjaan niin porvarit vievät ropposenkin".

Ei ole lainakaan ihme, vaikka Nenni kumppaneineen soimaa nyt Aldo Moron johtamaa "keskustasta vasemmalla" olevaksi sanottua kokoomushallitusta siitä, että se on ollut kokonaan keskustassa eikä lainkaan vasemmalla.

Kuten on uutistiedoissa kerrottu, Moron johtama kolmen puolueen kokoomushallitus säilytti vaaleissa hallitusasemansa. Moron johtama Kristillisdemokraattinen puolue sai hievaroisen kannatustaan lisätyksikin, saaden nyt kaikkiaan 39.1 prosenttia kaikista annetuista äänistä, ja 266 edustajapaikkaa. Mutta varapresidentti Pietro Nennin johtama sosialidemokraattinen puolue, joka erosi muutama vuosi sitten yhteistoiminnasta kommunistien ja muiden vasemmistopiirien kanssa ja yhtyi kristillisdemokraattien puolueen isännöimään kokoomushallitukseen 2—1 suhdeluvun perusteella, menetti lähes neljänneksen kannattajistaan.

Kolmen puolueen kokoomuksella on vielä enemmistöasema, 357 edustajapaikkaa 630:sta, mutta yhteenlaskien kokoomuksen edustajamäärä 2—1:lla, eli 380:sta 357:ään.

Suurena voittajana näistä vaaleista selviytyi Italian kommunistinen puolue, joka sai toisen määräänsä jälkeisen kauden suurimman vaalivoittonsa eli 8,555,131 ääntä ja 177 edustajapaikkaa. Kommunistit saivat nyt 26.9 prosenttia kaikista äänistä. Heidän äänimääränsä lisääntyi peräti 1.6-prosenttisesti. Kun vielä huomioidaan maolais-trotskilaisia linjaa seuraavan ryhmän saavuttama vaalimenestys niin ilotulitusta mioidaan, että kommunistinen puolue ja Proletaariset sosialistit ryhmä sai yhteenlaskien yli 30 prosenttia kaikista äänistä.

Merkillepantavaa on, että jos Nennin johtama sosialistipuolue ei olisi kokenut niin suurta vaalikatoa, niin Italian vasemmistolla olisi yhteisvoimin toimien ollut nyt selvä enemmistöaseman mahdollisuus enemmistöaseman voittamiseen, sillä nykyisellään kin kommunisteilla, maolaistrotskilaisilla ja Nennin sosialisteilla on 48-prosenttinen edustusvoima.

Uutistiedoissa kerrotaan, ja se on hyvin ymmärrettävää, että Nennin sosialidemokraattien keskuudessa on suurta tyytymättömyyttä vallitsevan tilanteen johdosta. Onpa jo viitattu siihenkin, että kokoomuksen "voimapuolue", Kristillisdemokraattinen puolue povailee sitäkin, että kokoomuksen johtajana toiminut 51vuotias Aldo Moro sivuutettaisiin — heitettäisiin jonkinlaisena 'syntipukkina' syrjään ja että tilalleen nostettaisiin ulkoministerinä toiminut saman puolueen mies, Amintore Fanfani. Toisaalta on annettu ymmärtää, että Nennin johtama puolue haluaisi nyt suurempaa sananvaltaa kokoomushallituksessa ja samalla myös vasemmistolaisempaa ohjelmaa.. Mutta ilmeisenä vaikeutena on tässä Nennin puolueen vaaleissa kärsimästä tappiosta johtuva heikkeneminen.

Ennustaminen on aina epäkiitollista hommaa, siitä huolimatta meistä tuntuu, että Italian vaalit johtavat ennen pitkää uuteen poliittiseen linjoittumiseen. Ilmeistä on, että Nennin sosialistipuolue jatkaa toistaiseksi nykyistä perikadon ohjelmaansa — yhteistoimintaa mieluimmin porvarien kuin toisten työväenjärjestöjen kanssa. Inhimillinen pikkumaisuus ja "oman minän" ylikorostus voi estää Nennin näkemästä puita metsästä. Mutta kun aika kuluu hän voi nähdä valon tai jos ei, joutuu väistämään niiden voimien tieltä, jotka eivät halua nähdä kunniakkaan puolueensa "pystyyn näivettymistä".

Mutta huolimatta siitä, minkälaista kehitystä Italiassa tulee lähitulevaisuudessa tapahtumaan, varmaa kuitenkin on, että nyt suoritetut vaalit toivat uusia raikkaita tuulia Italian poliittiseen elämään.

Katsaus kansainväliseen tilanteeseen:

Suuri, kaunis, ruma maailma v. 1968

Kansainvälisessä politiikassa vaikuttaa paraikaa kaksi toisilleen vastakkaista tendenssiä: pyrkimys yhdentymiseen ja toisaalta entisten kokonaisuuksien hajoaminen tai ainakin rakoileminen. Sodanjälkeinen selkeä kahden liittoutuman keskenään jakama maailma on lyhyen kolmivolmakauden jälkeen (kun sitoutumattomat edustivat välittävää rengasta) muuttunut epäyhtenäiseksi.

Väkivallan henki on lisääntynyt vuosi vuodelta. Indonesia, Brasilia, Argentiina, Ghana, Dominikaaninen tasavalta ja vuosi sitten Kreikka ovat kokeneet oikeistokaappauksen samaan aikaan kun Vietnamin sota on muuttanut tilannetta Kaakkois-Aasiassa mm. siten, että Japani on virallisessa ulkopolitiikassaan selvästi kääntynyt USA:han päin — ja Kiina sisäänpäin.

KAAKKOIS-AASIA JA USA

Rauhanneuvottelujen alkaminen Pariisissa ei ainakaan toistaiseksi merkitse muuta kuin hetkellistä taukoa eskalaatiossa. Parina viime vuonna on USA lujittanut sotilaallista asemaansa Thaimaassa, jossa on suoritettu erittäin voimaperäistä sotilaallista rakentelua. Tämä merkitsee puolueettomien Burman, Kambodzhan ja Intian kohdalla sitä, että niiden on pakko ottaa huomioon USA:n läheinen läsnäolo.

Pariisin neuvotteluista on sanottu että ne kestävät vähintään vuoden, mahdollisesti kolme.

Monet merkit viittaavat siihen, että Johnsonin hallitus yrittää pitää neuvotteluja vireillä ensi syksyn vaaleihin saakka. USA:n pohjimmaisessa politiikassa tuskin tapahtuu ennen syksyä mitään muutoksia. Presidentin vaalikilvassa näyttää Robert Kennedy lähestyvän ehdokasmahdollisuutta lyötyään itse asiassa jo nyt itseään edistyksellisemmän senaattori Eugene McCarthyn eräissä esivaaleissa. Hänen demokraattisella vastaehdokkaallaan varapresidentti Hubert Humphreylla on kuitenkin Johnsonin siiven tuki ja Johnsonin itsensä asettuminen ehdokkaaksi on yhä mahdollista. Useimmat poliittisten prognoosien laatijat katsovat, että demokraateista vain Robert Kennedyllä on voitonmahdollisuuksia. Tällä hetkellä näyttää siltä, että republikaanisella puolella ehdokkaaksi tulee oikeistolainen Richard Nixon. Miehen vaihtuminen USA:n johdossa sisältää Vietnamin sodan päättymisen mahdollisuuden, täydellistä kurssin muutosta USAssa tuskin on odotettavissa ellei kansainvälisen rahajärjestelmän ja dollarin kriisi tai "kuumat kesät" USA:n roturintamalla pakota radikalisiin otteisiin.

LÄHI-IDÄN RUUTITYNNYRI

Viime kesäinen lähi-idän sota, joka jätti jälkeensä toisen, vaarallisen tilan, osoitti toisaalta myös, että suurvaltapolitiikan pohja horjuu. Niiden liittolaiset tai suojeluvaltiot tekevät mitä tahtovat seurauksista välittämättä. Siitä huolimatta, että kriisin jatkuminen lähi-idässä tuntuu erittäin kovana Englannissa, on tämä maa jatkuvasti säilyttänyt "eri koissuhteensa" USA:han. USA:n mahtia Englannin politiikassa osoittaa mielestäni labour-hallituksen päätös lujittaa Länsi-Saksassa olevaa Reinin-armeijaansa vastoin aikaisempia suunnitelmia, jotka taloudellisten ja poliittistenkin syiden takia tähtäsivät päinvastaiseen, joukkojen vähentämiseen.

KEHITYSMAIDEN NOIDANKEHÄ

Vietnamin ja lähi-idän tilanteen rinnalla kypsyy maailmassa kehitysmaiden kriisitila. Ne tarvitsevat kehittyäkseen pääomia ja jälleen pääomia. YK:n kauppa- ja kehitysjärjestön pääsihteeri Raul Prebisch totesi, että latinalaisessa Amerikassa on jo nyt se tilanne pääomaliikkeessä, että puntit ovat tasan. Vientitulot, lainat ja avustukset menevät jo nyt velkojen ja kuoletusten maksuun! Muutaman vuoden kuluttua on muissa kehitysmaissa jouduttu samaan pisteeseen. Tilanne on kestämätön ja perspektiivitön. Elintaso maissa, joissa jo nyt on aliravitsemusta ja nälkää, tulee jatkuvasti laskemaan. Kehittyneen maailman vastaus tähän haasteeseen on ollut tosiasioiden vastainen, lainojen ja avustusten vähentäminen. Tilanteen näin jatkuessa saamme valmistautua kokonaiseen kapinoiden, kaappausten ja sotien ketjuun ja myös vastavaikutuksiin teollisuusmaissa.

T y ö v ä e n liike, vasemmistoliike yleensä, on näihin asti ollut melko kuuro kehitysmaiden suhteen. Sosialistiset maat vetäytyvät periaatteessa sen tosiasian taakse, etteivät ne ole koskaan omistaneet siirtomaita ja niitä riistäneet, ja eräät vasemmistolaiset kirjoittajat katsovat, että alikehittyneiden maiden hätä on sisäsyntyistä, pelkästään yhteiskuntaoloista, maauudistuksen ym. puuttumisesta johtuvaa. Tämä selitys ei mielestäni päde, ei ainakaan näin puhtaaksi viljelyssä muodossa. Jossakin Egyptissä, Tansaniassa, Malissa, Guineassa ja Algeriassa on jo maita kansallistettu — mutta nousua ei vain näy. Kehitysmaille epäedullista raaka-ainehintojen ja teollisuushintojen välistä kuilua voidaan tietenkin perustella sillä, että kehittyneetkin maat saavat raaka-aineistaan saman hinnan ja kauppa "kannattaa". Tällöin jätetään huomiotta se, että raaka-ainetuotanto teollisuusmaissa on korkeamman kehitystason, koneellistamisen ym. ansiosta halvempaa ja että sitä subventoidaan. Erään selityksen kehitysmaiden toivottomaan noidanympyrään tarjoaa se tosiasia, että niillä ei kehitystiensä alussa ole siirtomaita riistettävänään, ei suoraan eikä välillisesti.

IDEOLOGISET VEDENJAKAJAT

Kehitysmaakysymykset heijastuvat erittäin voimakkaina myös niissä ideologioissa, jotka nyt jakavat sosialistista maailmaa. Juuri kehitysmaakysymyksessä eroavat toisistaan Kiinan, Kuuban ja Neuvostoliiton

(Jatkuu sivulla 3)

Dmitri Gudkov:

MUUDAN "RAUTAESIRIPPU"

Hiljattain julkaisi Times Moskovan kirjeenvaihtajansa Cyril TidMarshin artikkelin, jolla oli kiintoisa otsikko "Moskovan viranomaiset" ympäröivät rautaesiripulla ulkomaiset lehtimiehet". Kun saimme tietää asiasta, meidät valtasi kova halu vilkaista tätä "rautaesirippua", jota rakennettiin sen talon ympäri, jossa Timesin Moskovan-toimisto sijaitsee.

Cyril Tidmarsh on oleskellut Moskovassa jo kaksi ja puoli vuotta. Tämä aika riittää nähdäksemme tutustumaan neuvostokansan ja sen elämään. Mutta kuten usein käy porvarillisille lehtimiehille, he, sen sijaan, että välittäisivät lukijoilleen oikeita tietoja, ovat valmiita turvautumaan yksioikoisiin manipulaatioihin etsiessään "kommunistien juonia".

Kirjeenvaihtaja pitää "rautaesirippuna" sitä verkkoaitaa, jolla talo on ympäröity ja jollaisilla yleensä ympäröidään tennis- ja lentopallokentät. Lisättäköön näihin tietoihin, että piha on saanut nyt 11 m lisää leveyttä eikä pihalla leikkivien pienokaisten äitien tarvitse pelätä, että lapset juoksevat ajokadulle.

Yksikään tässä talossa asuvasta 250 ulkomaalaisperheestä ei ole nähnyt tässä kevytrakenteisessa suoja-aidassa mitään "rautaesirippua". He ovat käsittäneet, että aidalla pidetään huolta heidän turvallisuudestaan. Mutta Cyril Tidmarshilla on oma näkemyksensä. Kääntäen selkänsä ilmavalle verkkoaidalle hän julistaa: "Epäilen, että perussyy tämän kalliin aidan pystyttämiseen on politiikassa". Ja jottei lukijassa syntyisi epäilyksiä kirjeenvaihtajan tarkkanäköisyydesn suhteen, hän viittaa todisteeksi NKP:n keskuskomitean täysistunnon huhtikuisiin päätöksiin, joissa korostetaan, miten tärkeätä on leppymättömästi taistella vierasta ideologiaa vastaan. Tavallisessa kaupungin järjestys- ja kaunistustoimenpiteessä hän näkee heijastuksen "korkeimmalla tasolla tehdyistä päätöksistä".

Neuvonantajan tehtävä ei aina ole niitä kiitollisimpia. Uskataudumme kuitenkin neuvomaan, että mr Tidmarsh seuraavissa artikkeleissaan arvioisi lasten leikkikentän kalustamisen sen talon pihassa, jossa hänen toimistonsa sijaitsee, esimerkiksi s-e kaantumiseksi Englannin sisäisiin asioihin. Taikka esittelemään vesijohdon GPU:n salaisena agenttina, joka yrittää kajota Timesin riippumattomuuteen. Kyllä isännät silloin varmaan panevat merkille mr. Tidmarshin innon .

SUOMALAINEN HENKILÖAUTO TULEE OLEMAAN SAAB 99

Helsinki. — Suomalainen henkilöauto tulee olemaan Saab 99, aivan uusi Saabin henkilöautoversio, jollaista ei vielä ole yleisesti myytävänä edes Ruotsissa.

Valmet Oy:n ja Saab Ab:n kesken on päästy sopimukseen erityisen suomalais-ruotsalaisen osakeyhtiön muodostamisesta, jonka puitteissa Saab-99 kokoaminen ja asteittain laajeneva osien valmistus tehtäisiin osaksi Suomessa.

Suunnitelma on niin valmis, että heti kun eduskunta hyväksyy hallituksen antaman toisen lisäbudjettiesityksen, johon on otettu määräraha autotehtaan perustamista varten, allekirjoitetaan myös sopimus uudesta osakeyhtiöstä ja uuden tehtaan rakentaminen voidaan aloittaa.

Uuden yhtiön osakepääomaksi on suunniteltu 90 milj. markkaa, josta varsinaisen tehtaan osuus tulee olemaan n. 50 milj. markkaa ja muu osa markkinoinnin aiheuttaman organisaation perustamiseen ym. menoihin tarvittavia varoja.

Aluksi tuotanto tulisi olemaan 15,000 auton vuosiluokkaa, mutta kapasiteetti olisi suhteellisen vaatimattomin investoinnein korotettavissa 30.000 kappaleen vuosituotantoon asti.

Uuden tehtaan yhteyteen voitaisiin luoda välittömästi n. 700 työpaikkaa ja alihankinnat huomioon ottaen työpaikkojen määrä tulisi olemaan n. 1.500—2.000.

Uuden osakeyhtiön nimeä enempää kuin uuden tehtaan sijaintipaikkaakaan ei vielä ole ratkaistu, mutta tehtaan sijoituksen ehtona tulee kuitenkin olemaan se, että mm. laiva- ja junayhteydet ovat hyvät.

Edellä mainitut tiedot antoivat viime viikolla järjestetyssä tiedotustilaisuudessa kauppa- ja teollisuusministeri Väinö Leskinen, Valmet Oy:n pääjohtaja, ministeri Olavi Mattila ja Saab Ab:n toimitusjohtaja Curt Mileikowsky.

Ministeri Olavi Mattila kertoi, että Valmet Oy on viime vuosina suorittanut laajan teknis-taloudellisen tutkimuksen henkilöautojen valmistusmahdollisuuksista Suomessa. Kuluvan kevään aikana yhtiö on neuvotellut useiden ulkomaisten autonvalmistajien kanssa autojen tuotannon aloittamisesta. Käydyt neuvottelut ovat johtaneet siihen, että tarkoituksena on perustaa Suomeen yhteinen henkilöautotehdas ruotsalaisen SAAB Aktiebolagin kanssa. Yhteisen yhtiön perustamiseen liittyvät asiakirjat on tarkoitus allekirjoittaa lähitulevaisuudessa edellyttäen, että suunnitelmalle saadaan eduskunnan hyväksyminen.

Suunnitelman mukaan Valmet Oy ja SAAB Aktiebolag perustavat osakeyhtiön, jonka ne omistavat ja rahoittavat puoliksi. Rakennettavan tehtaan vuosituotannoksi on suunniteltu aluksi 15,000 autoa. Tuotannon on suunniteltu aloitettavaksi vuoden 1969 loppuun mennessä.

Koko tuotantoa ei pyritä sijoittamaan Suomen markkinoille. SAAB on nimittäin valmis ostamaan suurimman osan viiden ensimmäisen vuoden tuotannosta muita vientimaitaan varten. SAABin osalta tehdasprojekti perustuu sen jo tekemään päätökseen laajentaa huomattavasti henkilöautotuotantoaan.

Valmistettavat autot ovat SAABin uusin malli SAAB 99, joka tulee markkinoille kuluvan vuoden loppupuolella, sekä tällä hetkellä myynnissä olevat SAAB 95 ja 96. Tuotanto ei Suomen osalta rajoitu pelkkään kokoonpanoon vaan se edellyttää myös kasvavaa osien valmistusta.

Autotehtaan toiminnasta on laskettu saatavan valuutan säästöä viiden ensimmäisen toimintavuoden aikana noin 200 miljoonaa markkaa.

Ministeri Leskinen kertoi, että hallituksen lisäbudjettiesityksen mukaan autotehdashankkeeseen ja Valmetin traktoritehtaan laajentamissuunnitelmiin käytetään määrärahoja asteittain niin, että rahoitus tapahtuu kuluvan vuoden ja kahden seuraavan vuoden aikana.

Pravda varoitti "revisionismista"

Moskova. — Pravda julkaisi sunnuntaina ideologisen kampanjan tähän asti jyrkimmän teoreettisen kannanoton sosialistisesta demokratiasta. Siinä korostettiin, että sosialistisen demokratian kehittämisprosessin tärkein periaate on marxilais-eliniläisen puolueen johtava osuus. "Joka unohtaa tämän, joutuu kiertämättä revisionismin kannalle", hän kirjoitti.

Kirjoittaja pitää sosialistiselle demokratialle vihamielisinä muutamien ihmisten vaatimuksia, jotka koskevat kommunistisen puolueen poliittisen osuuden rajoittamista ja oppositiopuolueiden virallista luomista sosialistisiin maihin. Tämäntapaisten esitysten sopivana ulkonaisena verukkeena käytetään muka 'sosialistisen demokratian täydentämistä".

Käsitellessään sosialistisen demokratian heikkouksien arvostelua kirjoittaja huomauttaa, että läheskään aina ei kyetä tarkoin erottamaan "oikeata kritiikkiä väärästä eikä viisaita ehdotuksia typeristä. Tällaisissa tapauksissa kuuluu arvostelijoittemme arvostelun oikeus kommunistiselle puolueelle, joka on sosialistisen yhteiskunnan johtava voima ja edustaa laajojen työtätekevien joukkojen perusetuja".

Kirjoittaja katsoo, että kritiikki on oikein ja paikallaan, mutta vain siinä tapauksessa, että se ei horjuta sosialistisen demokratian perustavaa periaatetta, joka on kommunistisen puolueen johtava osuus

Moskovassa todettiin sunnuntaina, että kirjoitus on tarkoitettu mm. Tshekkoslovakian kommunistisen puolueen uuden toimintaohjelman arvosteluksi, vaikka Tshekkoslovakiaa ei kirjoituksessa nimeltä mainitakaan.

Työllisyystilanne parantumassa

Helsinki. — Noin 12,000:lla on työttömien työnhakijain määrä alentunut toukokuun alkupuoliskolla. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön työvoimaosastolla valmistuneiden laskelmien mukaan koko maassa oli 13. 5. 68 yhteensä 59.470 työtöntä työnhakijaa. Huhtikuun lopussa vastaava luku oli vielä 71,448.

Teollisuuden ja rakennustöiden piirissä työttömiä työnhakijoita oli 13. 5. 68 kaikkiaan 32,085, maa- ja metsätaloudessa 9,829 sekä palvelu- ja toimihenkilöaloilla 7,914. Pakkolomautettuja sanottuna ajankohtana oli 2,180.

Lukumäärällisesti eniten työttömiä työnhakijoita oli Rovaniemen, Tampereen, Oulun, Helsingin ja Kouvolan työvoimapiireissä.

Talonrakentajia oli toukokuun puolessavälissä työttömänä edelleen 17,909. Huhti—toukokuun vaihteessa heitä oli vielä noin 4,300 enemmän.

Toukokuun puolivälissä vuosi sitten työttömiä työnhakijoita oli koko maassa 36.553, joista talonrakentajia noin 10,500. — DLP.

PÄIVÄN PAKINA

SAMAA MAATA OVAT

Vastauksena hänelle Timminsissä esitettyihin kysymyksiin, NDP:n kansallinen johtaja, T. C. Douglas selitti sanomalehtien edustajien haastattelutilaisuudessa, että pääministeri Pierre Trudeau ei ole "radikaali", vaan todella taantumuksellinen, jota voidaan verrata suurilta nälkävuosilta "rautakorko-Bennettina" tunnettuun pääministeriin.

Timminsin vaalipiiriä vuodesta 1957 lähtien edustaneen Murdo Martinin vaalikampanjan hyväksi järjestetyssä tilaisuudessa mr Douglas viittasi pääministeri Trudeaun "budjetin tasapainoon" saattamislausuntoon ja sanoi, että vieläpä Yhdysvaltain entinen presidentti, Dwight Eisenhower ymmärsi, että valtiota ei rahoiteta siten, että saatetaan budjetti tasapainoon, vaan saattamalla ekonomia tasapainoon.

Edelleen hän osoitti, että mr Trudeaun pääministeriksi tulonsa jälkeen antamat kaikki julkiset lausunnot sosialihuollosta, osoittaa hänen olevan erittäin kaukana radikaalisuudesta.

Näin reformiohjelmaa esittävän NDP:n johtaja pääministeri Trudeausta.

Sivumennen mainiten voidaan todeta, että Timminsissa ei ole tähän mennessä nimitetty lainkaan k o n s e r vatiiviehdokasta NDP:n Murdo Martinia vastaan. Martinin vastaehdokkaana on vain John R. Roy. Saa nyt sitten nähdä, heitetäänkö lopulta joku muumio siihen läpeen, vai sanotaanko teoin, että samaa maata ovat sekä liberaalien että konservatiivien housut silloin kun on edessä sellainen tilanne, mikä nyt vallitsee Timminsissä?

Mutta kuinka vaivatonta on liberaalijohtajilla tilaisuuden tullessa kutkutella konservatiivien poliittisia sydänjuuria ja päinvastoin, siitä saatiin havainto-opetusta viime viikolla kun pääministeri Trudeau oli "epävirallisella" vaalipuhujamatkalla Etelä-Ontariossa, Londonin seudun varakkaissa keskuksissa, mitkä tunnetaan konservatiivien varmoina tukipaikkoina.

Hienon maailman ultra-liberaalisena "Humu-Pekkana" mainostettu pääministeri Trudeau osasi siellä esiintyä konservatiivejakin konservatiivisemmin, korostaen erikoisesti "vastuuntuntoisuutta finanssiasioissa" ja "maksa-laskusi-heti" ohjelmaa, mikäli on puhe sosiaalisista uudistuksista tai oikeammin niiden vastustamisesta.

Listowelin pääkadulle kokoontuneelle suurehkolle väkijoukolle pääministeri Trudeau sanoi aito konservatiivisella nuotilla:

"Kuten tiedätte, mikään hallitus ei ole joulupukki ja katua alas tullessani minä ajattelin . . . muistuttaa teille, että Ottawa ei ole joulupukki.

"Me emme aio korottaa veroja yhtään enempää kuin on pakko ja sen vuoksi emme anna montakaan lupausta näissä vaaleissa."

Kuten huomataan mr Trudeau pitää mahdollisena verojen nousua, koska hän sanoo, ettei niitä nosteta enempää, mitä on "pakko nostaa" — ja verojen korotusta yritetään hänen toimestaan ilmeisesti vastustaa sosiaalisen huollon jarruttamisen muodossa.

Tätä sanomaa — "säästöohjelmaa" sosiaalihuollon kustannuksella — mr Trudeau levitti lähes kaksi tuntia konservatiivisella alueella Londonin pohjoispuolella.

Ja yleisömenestys oli melkoinen. Esimerkiksi Mitchellissa ja muissa kunnissa, missä ei ole nähty miespolven aikana "elävää" pääministeriä paitsi television ruudulta.

Uutistietojen mukaan kaupat sulkivat ovensa ja kouluista annettiin lapsille lomaa voidakseen mennä eläköön-huudoilla pääministeriä vastaanottamaan.

Varsinainen vaalimatka oli järjestetty nykyaikaisten mainosmestarien sääntöjen ja vaatimusten mukaisesti.

Päivän kestänyt kampanja seurasi samaa tyyliä joka paikassa, kerrottiin uutistiedoissa.

Kauppalan reunaan pysähdyttiin sen verran, että mr Trudeau voi tulla pois umpinaisesta Cadillac-autosta ja mennä avovaunuun ja ajaa siinä hitaasti pääkadulle ja heiluttaa kättään suosionosoituksia esittäneelle yleisölle. Sitten ulos autosta etukäteen valmistetulle puhujalavalle esittämään lyhyen puheen.

Puheen aikana menivät autot noin 100 jaardin päähän ja kun mr Trudeau poistui lavalta, niin hänen oli aina "taistellen" raivattava tie väkijoukon läpi, pysähtyen aina parin askeleen päässä nuoria tyttöjä suutelemaan, nimikirjoituksia antamaan ja kättelemään, kunnes pääsi onnellisesti autokaravaanin luo. Ja niin lähti autokaravaani hiljaa ulos väkijoukon hurratessa perässä.

Kaikki tämä kesti keskimäärin 15 minuuttia kussakin kauppalassa.

Ja lisää tällaista on tietenkin tulossa, sillä kuten nyt ensimmäisen kerran Bennettiin verrattu pääministeri Trudeau sanoi, liberaalien tarkoituksena ei ole puhua päivän asioista eikä antaa niistä montakaan lupausta. — Känsäkoura.

Urheilua

Jäähalli kuumeni italialaisvauhdissa – Nikkisen loistava taistelu kohokohta

Helsinki. — Jäähalli osoittautui viikko sitten perjantai-iltana liian kuumaksi paikaksi Suomen nyrkkeilymaajoukkueelle. Italialaiskymmenikkö pyöritteli voittoluvut 7—3 ja olisi ansainnut numerot 8—2.

Suomalaisvoittajia olivat Jouko Lindbergh sarjassa 54 kg, Risto Meronen sarjaa ylempänä ja Arto Nilsson sarjassa 63,5 kg. Heistä Lindbergh sai voittonsa ansaitsematta. Sekä Meronen että Nilssonkin joutuivat tyytymään 2—1 voittoihin, mutta olivat kuitenkin selvästi parempia kuin vastustajansa.

Illan kohokohdaksi muodostui kevytsarjan ottelu Erik Nikkisen ja Enzo Petriglian välillä. Erik Nikkinen taisteli kuin leijona, mutta ei pystynyt kuitenkaan hankkimaan voittoa kokeneemmasta italialaisesta Pyttykerho palkitsi molemmat.

Italian joukkue toi helsinkiläisen nyrkkeily-yleisön nähtäväksi tyypillisen vauhtijoukkueensa, jossa armoton kestävyys ja jatkuva vauhdinpito olivat päävaltteja. Teknisin ja osaavin oli Nikkisen vastustaja Petriglia.

Yleisöä oli ilta kerännyt 3.924.

Leonid Zhabotinski työnsi ME:n 220 kg

Lugansk. — Maailmanennätysmies Leonid Zhabotinski oli täysin omaa luokkaansa Neuvostoliiton painonnoston mestaruuskilpailuissa, jotka päättyivät viikko sitten sunnuntaina Luganskissa. Hän teki raskaassa sarjassa työnnön uuden maailmanennätyksen 220 kiloa ja paransi siten kilolla nimissään ollutta ennätystä. Hänen sarjansa oli 195—170—220 eli 585 kg. Hän jäi yhteistuloksen maailmanennätyksestään vain 5 kg.

Seuraaviksi tulivat Stanislav Batishshev 555 kg (182.5—165—207.5) ja Vasili Aleksejev 540 kg (190—245—205) Kummallekin tämä tiesi uutta henkilökohtaista ennätystä. 26-vuotias kaivostyöläinen Aleksejev on uusi nouseva tähti, joka kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana on kohentanut ennätystään peräti 80 kg.

Suuriin tulevaisuuden lupauksiin kuuluu vasta 19 vuoden ikäinen Valentin Kuzmin, jolla pituutta ei ole enempää kuin 190 senttiä, mutta painoa sen sijaan peräti 130 kg. Hän teki nyt Neuvostoliiton nuorten ennätyksen 490 kg. Hänen punnerrustuloksensa 157.5 ja työntönsä 187.5 kg ovat myös uusia nuorten ennätyksiä.

MIHAIL SHABAJEV PUNNERSI ME:n

Sterlitamak, — Mihail Shabajev saavutti painonnoston uudessa kevyessä raskaassasarjassa punnerrustuloksen 172 kg, joka ylittää puolella kilolla Vladimir Golovanovin nimissä olleen entisen Neuvostoliiton ennätyksen ja epävirallisen ME-tuloksen.

Olli Mäki tyrmäsi Norjan Magnussenin

Helsinki. — Olli Mäen tyrmäysvoitto yhdeksännessä erässä Norjan Magnussenista oli viime viikolla Askin tallin 28. ammattilaisillan huomattavin tapahtuma. Mäki sai toisessa erässä otsaansa ammottavan haavan, mutta pystyi siitä huolimatta erinomaiseen esitykseen.

Raskaassa sarjassa Raimo Nisula teki selvää Italian Pietro Besista toisessa erässä. Italian poika oli aivan alokasasteella oleva nyrkkeilijä.

Suomalaisista hävisivät tyrmäyksellä sekä Osmo Kanerva että Taisto M. Mäki. Kehätuomarin surkea esitys olisi Kanerva-ottelussa saattanut johtaa vaikka kuinka tuhoisaan seuraukseen.

Illan viimeisessä ottelussa Ray Patterson (USA) käytti hienosti vasenta koukkuaan raskaan sarjan ottelussa. Espanjan Jose Velasco kävi ensimmäisessä erässä lattiassa ja kun sama toistui toisessa oli peli selvä. Aikaa oli kulunut 1.50. Yleisöä hallissa oli noin neljän tuhatta.

Sen jälkeen kun Elis Ask neljän vuoden tauon jälkeen oli lausunut jo "kuolemattomiksi" muotoutuneet tervehdyssanansa hyvät nyrkkeilyn ystävät nousivat kehään Osmo Kanerva (65.0 kg) ja Argentiinan Roberto Amaya.

Pitkän huikea Amaya ei teknisesti ihmeitä esittänyt, mutta iskuvoimaa löytyi. Vasen koukku ja oikea suora pureutuivat helposti läpi Osmon suojauksen. Kolmannessa erässä Kanerva jo horjui, mutta kesti pystyssä.

Kuudes erä muodostui suorastaan teurastukseksi. Amayan iskut osuivat kuin hiekkasäkkiin ja erän lopulla Osku sortui kanveesiin. Sekapäisesti hän nousi pystyyn ja kehätuomari antoi, järjetöntä kyllä, ottelun jatkaa. Lähes tajuton Kanerva, jota vain köydet pitivät pystyssä, seisoi kehänurkassa iskumyrskyn sataessa hänen ylitseen. Tuomari Aakula katsoi teurastusta täysin rauhallisesti. Sekuntia ennen täyttä aikaa hän sentään päästi Oskun kärsimyksistä joten Amaya sai tililleen tyrmäysvoiton.

Sigg kauhoi SE:n 5.28,2

Helsinki. — Eva Sigg saavutti helatorstaina Helsingin Uimastadionilla pidetyssä HTU:n kansallisissa Pingviini-uinneissa uuden naisten 400 metrin sekauinnissa SE- ajan 5.28,8.

TULOKSIA

400 m:n sku: 1) M. Kasvio 5.12,1, 2) R. Grahn 5.21,9 3) R. Grahn 5.30,0, 4) R. Mikkola 5.32,3.

400 m:n sku, naiset: 1) E. Sigg 5.28,8, 2) R. Lampinen 5.57,1.

400 m:n vu: 1) J. Teräsvuori 4.25,6, 2) J. Häyrinen 4.53,5 3) R. Koivulaakso 4.54,8.

Tarmolan avajaiset kesäkuun 1 ja 2 päivinä

Toronto. — Varmasti jo kaikki tietävätkin, että Toronton osaston kaunis kesäpaikka, Tarmola avataan yleisön käyttöön kesäkuun 1. päivä, jolloin pidetään railakkaat kabarettitanssit, erikoisen hyvän soiton tahdilla.

Sunnuntaiksi on järjestetty ohjelmaa, ja myöskin vapaaehtoista ohjelmaa otetaan mielihyvällä vastaan. Siitä voi ilmoittaa järjestäjille paikan päällä. Hyvä päivällinen laitetaan, ja sauna on kuumana koko päivän.

Tarmolaan ei ole vielä saatu vakituista kokkia, siis jos joku tietäisi henkilöä, jota voisi kysyä, olisi tästä ilmoitettava johtokunnalle. Nyt menemme eteenpäin vapaaehtoisella työvoimalla kokonaan, ja apu on tarpeellista joka viikonloppuna. Työvuorot on järjestetty eri komiteoille, ja siihen kuuluu myöskin viikonlopun kokin tehtävä.

Toronton osaston kesäkuun kuukausi kokous pidetään haalilla maanantaina 3. päivä, kello 8. Paljon on osastolle kerääntynyt asioita, joista jäsenistön pitäisi yhdessä päättää, siis toivomme, että suurilukuisena osallistutaan kokoukseen.

Toronton osaston johtokunta.

APU LEHDEN

IRTONUMEROITA SAATAVANA

No: 7, 9, 11, 12, 13 ja 22

IRTONUMERON HINTA 55¢

postitse lähetettynä Hinta 65c

Tilatkaa osoitteella.

VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Ensimmäinen yleinen vaalikokous oli NDP:n voimien näyte Lakehead Colisseum auditoriumissa johon osallistui yli 700 henkilöä viime torstaina. Se antoi taisteluhaasteen kolmen vaalipiirin (uuden Thunder Bay vaalipiirin, Fort Williamin ja Port Arthurin vaalipiirien) voimien puolesta. Thunder Bay vaalipiirissä maakunnallisesti voitettu saavutus on turvattava nyt liittovaaleissa ehdokkaan Douglas Slyn voitolla. Fort Williamin vaalipiirissä Chas. Grant uudestaan yrittää voittoa, jota tuskin mikään voi tällä kertaa estää, sillä kaasuputkilinjan konikaupassa liberaali mr Badanai alistui äänettömänä kuin muissakin asioissa. Port Arthurin vaalipiirissä Gordon Rothney erikoisesti tuomitsi mr Andersin nukkumisen edustajana niin kaasuputkilinjan kuin muidenkin pohjoisen etujen laiminlyönnissä. Hän esitti puheenvuoronsa lopussa kansallisen johtajan Tommy Douglasin puhumaan, joten puheenjohtajana toiminut Ted Freemanin ei tarvinnut tehdä muuta kuin laskea kova äänisen hiukan alemmaksi.

NDP:n kansallinen johtaja T. C. Douglas sai lämmitettyä yleisön muutamilla vitseillään ja kotoisten ehdokkaiden valinnan välttämättömyydellä. Sitten hän selosti puolueen ohjelman kuutta pääkohtaa. Hän totesi, että kummatkin liberaali- ja konservatiivipuolueet ovat jättäneet nurkkaan Carter komissionin raportin verotusuudistuksista ja veronalennuksista, joten niiden voimaansaattaminen jää NDP:n taistelutehtäväksi. Samoin NDP omaksuu Watkins raportin toteuttamisen taisteluna Yhdysvaltain suurrahan sijoittajain 60 pros. talouskontrollia vastaan.

Ulkopolitiikan kysymyksistä hän totesi, että liberaalijohtaja Trudeau arvelee tunnustavansa mannermaan Kiinan. Tätä on tehty vaalisyöttinä v. 1956, v. 1966 ja viime syksynä niin kuin nytkin, mutta aina on siinä jääty riippumaan Taiwanin saareen. NDP on vuosia vaatinut 700-miljoonan asukkaan Kiinan kansantasavallan tunnustamista, ilman Taiwanin imperialistien satelliittikoplaa.

Canadan täytyy omaksua riippumaton ulkopolitiikka suojellakseen Canadan itsenäisyyttä, kansallista talouttaan ja poliittista vaikutustaan maailman rauhan puolesta, julisti Douglas.

* * *

Viime viikon tiistaina allekirjoitettiin uusi työehto- ja palkkasopimus Carpenters unionin osaston 1669 ja Building Exchange työnantajaliiton välillä. Se käsittää tuhannen työläistä ja sisältyy sopimukseen tuntipalkan nousu neljässä erässä 24 kuukauden ajalla. Nykyinen tuntipalkka on $3.95, mutta se nousee noin $4.45 tunnilta määräajan kuluttua.

Sopimus käsittää pohjois-Ontarion alueen ja allekirjoitettiin se edellisenä iltana jo Kapuskasingin ja Nipigonin union virastoissa. — ATH.

Norman Freed ehdokkaaksi Port Arthuriin

Port Arthur. — Norman Freed Torontosta, tulee kommunistisen puolueen ehdokkaaksi Port Arthurin vaalipiirin kesäkuun 25. päivän vaaleihin, tiedoitti Luoteis-Ontarion aluetoimikunnan sihteeri M. Comishin maanantaina.

Mainitun komitean ja jäsenistön jäsenistön neuvottelutilaisuuden jälkeen mr. Comishin perusteli tätä nimitystä sanomalla, että Canadan ratkaistavana on monta ongelmaa, joiden yhteydessä tulisi huomioida kommunistien katsantokannat, sisältyen niihin suunnittelutalous, monopolien kansallistaminen ja Ranskalaisen Canadan itsemääräämisoikeus. — ATH

Sianmaksa väliaikaisena pelastajana

Johannesburg. — Johannesburgilaiset lääkärit ovat siirtäneet sian maksan eräälle 47-vuotiaalle naiselle joka tuotiin sairaalaan kaksi päivää sitten maksavian takia.

Normaali hoito ei tehonnut, mutta kun hänen verensä annettiin kiertää kolme ja puoli tuntia sian maksan kautta, alkoi sekä hänen yleistilassaan että epänormaalisissa verenkoostumuksessa ilmetä paranemisen merkkejä. — Potilaan elintoimintoja ylläpidetään tällä tavoin, kunnes hänen oma maksansa ehtii toipua, sanottiin lausunnossa.

Sikojen ja muiden eläinten elimiä on käytetty usein elintensiirtokokeiluissa. Eläimen maksaa ei ole kuitenkaan yritetty siirtää ihmiselle aiemmin.

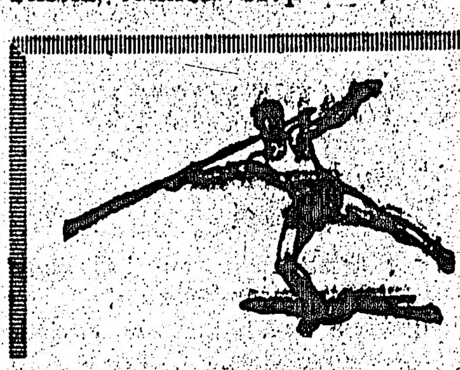

SCAU-LIITON TIEDONANTOJA

Erittäin tärkeä seuroille

Pitämässään kokouksessa 22. toukokuuta valitsi liittotoimikunta UUDEKSI liiton rahastonhoitajaksi Martha Turkian, joten kaikki liiton raha-asioita koskevat asiat, ovat tästä päivästä lähtien osoitettava hänelle.

OSOITE:

MARTHA TURKIA
592 Woodbine Ave, Apt. 18
Toronto 13 Ontario.

Siis huomioikaa uusi rahastonhoitaja, O. K.

Alerts A. C. Sudbury sai luvan järjestää kansalliset urheilukilpailut ensi kesäkuun 16. päivänä Wanupissa. Toivomme että liiton urheilijat ottavat nämä kesän ensimmäiset kilpailut huomioonsa, saapumalla suurin joukoin osanottajiksi.

Työläisurheiluterveisin
Liittotoimikunta
Paavo Vaurio,
sihteeri.

"TYÖVÄENLIIKKEEN ERI SUUNTIEN YHTEISTYÖ MERKITYKSELLISTÄ"

SDP:n valtuuskunta palasi Neuvostoliitosta — mielenkiintoinen julkilausuma keskusteluista NKP:n ja SDP:n kesken

Helsinki. — Monissa suhteissa yhtenevät käsitykset suurista kansainvälisistä kysymyksistä, mielipide kommunististen ja sosialidemokraattisten puolueiden yhteistyön merkityksellisyydestä erilaisista ideologisista katsomuksista huolimatta sekä päätös NKP:n ja SDP:n edustajien kanssakäymisen ja tapaamisten jatkamisesta sisältyivät siihen mielenkiintoiseen julkilausumaan, jonka Suomen sosialidemokraattisen puolueen valtuuskunta toi viime viikolla "tuliaisina" palatessaan vierailumatkaltaan Neuvostoliiton kommunistisen puolueen luota. Yhteisessä julkilausumassa kerrotaan keskustelujen Moskovassa tapahtuneen avoimen jo toverillisen hengen vallitessa ja tätä tähdentivät valtuuskunnan jäsenet Helsingin lentoasemalle vastaanottamaan saapuneelle runsaslukuiselle lehtimiesjoukolle.

JULKILAUSUMA

Suomen sosialidemokraattisen puolueen valtuuskunta ja Neuvostoliiton kommunistisen puolueen valtuuskunta hyväksyivät vierailunsa päätteeksi yhteisen julkilausuman, jossa mainitaan aluksi, että SDP:n edustajat tapasivat Moskovassa NKP:n valtuuskunnan, johon kuuluivat NKP:n keskuskomitean pääsihteeri L. I. Brezhnev, poliittisen toimikunnan jäsen, keskuskomitean sihteeri M. A. Suslov ja keskuskomitean sihteeri B. N. Ponomarev.

Julkilausumassa sanotaan:

"Avoimen ja toverillisen hengen vallitessa käydyissä keskusteluissa käsiteltiin Suomen ja Neuvostoliiton välisiä suhteita sekä molempia osapuolia kiinnostavia ajankohtaisia kansainvälisen tilanteen ja työväenliikkeen kysymyksiä.

Molempien puolueiden valtuuskunnat totesivat tyydytyksellä, että kansainvälisen työväenliikkeen piirissä kehittyy yhteyksiä ja käydään avoimia keskusteluja eri virtausten kesken, sekä ilmaisivat toivomuksensa niiden jatkumisesta, koska ne myötävaikuttavat toimintayhteyden saavuttamiseen rauhan puolesta sodan vaaraa vastaan ja yhteiskunnallisen edistyksen hyväksi.

Kansainvälisiä kysymyksiä käsiteltäessä valtuuskunnat päätyivät johtopäätökseen, että maailmassa vallitsevan jännityksen pääasiallisena lähteenä on ollut Vietnamin sota, joka on aiheutunut Yhdysvaltain aseellisesta puuttumisesta Vietnamin kansan sisäisiin asioihin. Molemmat osapuolet vaativat pommitusten ja kaikkien muiden sotatoimien täydellistä ja varauksetonta lopettamista. Vietnamin kansalle on taattava oikeus itse päättää omasta kohtalostaan.

Valtuuskunnat ilmaisivat tyytyväisyytensä siitä, että Vietnamin Demokraattisen Tasavallan ja Yhdysvaltain edustajien kesken on Pariisissa aloitettu neuvottelut rauhan palauttamiseksi Vietnamiin. Neuvottelujen onnistuminen riippuu Yhdysvaltain halusta ottaa huomioon Vietnamin Demokraattisen Tasavallan ja Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman asenteet sekä maailman yleinen mielipide, joka vaatii sotatoimien lopettamista Vietnamissa.

Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen ja Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen edustajat toivat julki huolestumisensa lähi-idässä vallitsevan jännittyneen tilanteen johdosta. Valtuuskunnat ovat yksimielisiä siitä, että lähi-idän kriisi on selvitettävä kiireellisesti Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston marraskuun 22 päivänä 1967 esittämän päätöslauselman mukaisesti siten, että Israelin joukot vedetään pois miehitetyiltä alueilta ja lähi-idän valtioiden suvereenisuus ja riippumattomuus tunnustetaan.

Molemmat puolueet katsovat, että Euroopan, muun muassa Pohjois-Euroopan kansojen rauhan ja turvallisuuden edut vaativat yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten valtioiden rauhanomaiseen rinnakkaiseloon perustuvan tehokkaan turvallisuusjärjestelmän luomista Eurooppaan. Tämä edellyttää, että Euroopassa vallitsevien rajojen järkkymättömyys tunnustetaan. Rauhan etujen mukaista olisi myös, että kaikki Euroopan valtiot tunnustaisivat kahden suvereenisen ja tasa-arvoisen Saksan valtion olemassaolon sekä niiden nykyiset rajat.

Molemmat valtuuskunnat lausuivat kannattavansa ehdotusta kaikkien Euroopan valtioiden konferenssin koollekutsumisesta käsittelemään Euroopan turvallisuutta ja rauhanomaista yhteistyötä koskevia kysymyksiä.

Puolueet kiinnittävät huolestuneina huomiota vaaraan, joka liittyy uusnatsilaisen ja muuta äärimmäistä oikeistoa edustavan liikkeen lisääntyneeseen toimintaan erityisesti Saksan liittotasavallassa.

Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen ja Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen valtuuskunnat tuomitsivat Kreikan sotilasdiktatuurin ja toivat julki solidaarisuutensa kreikkalaisen kansanvallan puolustajia kohtaan.

Valtuuskunnat lausuivat kannattavansa vaatimuksia ydinaseiden kieltämisestä sekä eräänä ensimmäisenä tämänsuuntaisena toimenpiteenä ydinaseiden leviämisen estämistä koskevan sopimuksen solmimista. Se olisi merkittävä askel kohti yleistä aseiden riisuntaa.

Pohjois-Euroopan turvallisuutta edistäisi huomattavasti Suomen Tasavallan Presidentin Urho Kekkosen esittämien tunnettujen ehdotusten toteuttaminen.

Vaihdettiin mielipiteitä kommunististen ja sosialidemokraattisten puolueiden yhteistyön mahdollisuuksista ja näköaloista kansainvälisessä ja kansallisessa laajuudessa. Todettiin, että kansainvälisen jännityksen vallitessa, jolloin rauhantahtoisten kansojen, poliittisten puolueiden ja kansalaisjärjestöjen ponnistusten yhdistäminen kamppailussa yleismaailmallisen ydinsodan vaaraa vastaan on erityisen merkityksellistä yhteistoiminnalla kansainvälisen työväenliikkeen piirissä olisi erilaisista ideologisista katsomuksista huolimatta myönteinen merkitys.

Molemmat valtuuskunnat totesivat tyydytyksellä Suomen ja Neuvostoliiton suhteiden suotuisan kehityksen, joka ilmeni erityisen selvästi Lokakuun suuren sosialistisen vallankumouksen ja Suomen valtiollisen itsenäisyyden 50-vuotisen merkkipäivän yhteydessä.

SDP:n valtuuskunta lausui arvostavansa korkealle NKP:n johdonmukaisesti noudattamaa Neuvostoliiton ulkopoliittista linjaa, joka tähtää yleisen rauhan ja kansojen ystävyyden lujittamiseen.

Suomen SDP:n valtuuskunta lausui että Suomen SDP kannattaa Suomen ja Neuvostoliiton ystävyyteen yhteistyöhön tähtäävät Paasikiven—Kekkosen ulkopoliittista linjaa, joka on Suomen valtion rauhanomaisen kehityksen ja itsenäisen olemassaolon luotettava tae. Se korosti, että Suomen SDP tulee tekemään kaikkensa Suomen ja Neuvostoliiton ystävyys-, yhteistyö- ja avunantosopimukseen perustuvien suhteiden ke-

(Jatkuu sivulla 4)

Suuri, kaunis, ruma mailma v. 1968

(Jatkoa 2 sivulta)

kannat. Kiina on jo jonkin aikaa ollut sisäänpäinkääntynyt ja pyrkinyt omin avuin rakentamaan talouttaan. Niin maatalousvaltaisessa maassa kuin Kiinassa yritys on suuresti riippuvainen kulloisistakin sadoista. Viimeisimmät ovat olleet hyviä. Kuuba sen sijaan suuntautuu ulospäin ja yllyttää avoimesti latinalaisen Amerikan sissiliikkeitä. Kuten Kiina aikaisemmin sekin rakentaa ympärilleen ideologisia tukikohtia latinalaisen Amerikan maihin ristiriidassa näiden maiden perinteellisten kommunististen puolueiden kanssa. Seurauksena on ollut täysi sekaannus maanosan muutenkin vähäisen aktiivisen vasemmiston keskuudessa. Tämä politiikka ja muut idiologiset kannanotot ovat viilentäneet Kuuban suhteita sekä Kiinaan että Neuvostoliittoon niinkin pitkälle, että välikatko ilman Kuuban taloudellista riippuvuutta Euroopan sosialistisista maista olisi jo nyt tapahtunut tosiasia.

— Maailman vaikeutuvaan tilaan olisi oikea vastaus vasemmiston rintaman voimistuminen. Tendenssi on kansainvälisesti kuitenkin päinvastainen. Yksin Euroopan sosialistisissa maissa on tätä nykyä viidenlaista linjaa. Erilaisuuksien sietämisen tarve on suuri, mutta siitä huolimatta näyttää siltä, ettei italialaisten propagoima "yhtenäisyys moninaisuudessa", ole nykyisin asentein saavutettavissa.

AINA VAIN SAKSA

Eurooppalaisella näyttämöllä on parin viime vuoden aikana vallinneessa rauhoittuvassa tilanteessa ilmennyt viime aikoina uusia sekä negatiivisia että positiivisia piirteitä Länsi-Saksan uusnatsismi tulee ensi vuoden vaaleissa ainakin 10% voimalla liittopäiville ja suuren koalition kokeilu maksaa sosialidemokrateille runsaasti paikkoja. Suunta käy selvästi oikealle ja ääreoikealle, mikä ei voi olla herättämättä huolestumista. Vaara ei kuitenkaan ole niinkään uusnatsismissa kuin kristillisdemokraattisen puolueen oikeistosiiven mahdollisuuksissa ratsastaa tällä aallolla. Se ei lupaa uusia asennoitumisia Saksan-kysymyksessä, joka on ratkaiseva Euroopan tilanteen kannalta. Toisaalta ovat itä—länsikontaktit lisääntyneet ja idänkauppa muodostunut päivän iskelmäksi useissa Länsi-Euroopan maissa, mikä merkitsee Suomen idänmarkkinoiden esikoisoikeuden itsestäänselvyyden loppua, ts. kiristyvää kilpailua myös tällä ilmansuunnalla. Toistaiseksi eivät idänkaupan mittasuhteet kuitenkaan ole sellaiset, että ne vaikuttaisivat poliittiseen tasoon. NATO:n rakoilemisen muidenkin kuin Ranskan kohdalta aiheuttavat pääasiassa muut syyt, joista tärkeimpiä lienee mielialojen kääntyminen USA:ta vastaan.

YLIOPPILASLIIKKEIDEN KRITIIKKI

Tämä laaja ja toistaiseksi monihahmoinen mieliala on niiden ylioppilasesiintymisten pohjalla, jotka viime kuukausina ovat leimahtaneet eri puolilla maailmaa ja joihin tästä syystä kannattaa kiinnittää erityistä huomiota. On tyypillistä, että radikaali ylioppilasliike ottaessaan päämaalikseen USA:n ja sen Vietnamissa käymän sodan, ei näe sosialistisia maita ja vasemmistopuolueita liittolaisinaan. Arvostelua kohdistetaan myös niihin, eikä aivan syyttä. Kommunistisen liikkeen hajaannustila on aiheuttanut sen, että Vietnamin sodasta huolimatta mitään laajamittaista kansainvälistä kamppailua ei vasemmiston vaikutuspiirissä ole saatu aikaan. Vasta äskettäin piti Maailman ammattiyhdistysliitto kokouksen, jossa se päätti kampanjasta Vietnamin sodan merkeissä ja vasta nyt herätään festivaalipuuhailussa Vietnamin asialle. Kun ottaa huomioon, että Vietnamin sotaa on jatkunut vuodesta 1961 ja että Pohjois-Vietnamin pommituksiakin on suoritettu yli kolmen vuoden ajan, tämä aikaansaamattomuus on tyrmistyttävää. Vietnamin sodan näkyvin vastustus on tapahtunut USA:ssa, vaikka tosiasia silti on, että sosialististen maiden sotilaallinen ja muu apu itse paikan päällä on ratkaisevasti vaikuttanut Vietnamin kestokykyyn. Sodan omalaatuisuuden vuoksi Vietnam ei tietenkään ole mutkaton kampanjakohde, mutta se ei riitä selittämään vasemmistoliikkeen ja ennen muuta Rauhanpuolustajain liikkeen saamattomuutta, kansainvälisesti enempää kuin kansallisestikaan.

Perinteelliset työväenliikkeet, niin kommunistinen kuin sosialidemokraattinenkin (siellä missä se vielä myöntää alkuperänsä), ovat joutuneet paitsioon aikamme suurissa kansainvälisissä kysymyksissä. Taloudellisten tekijäin, kommunikaation paranemisen ja muun kehityksen toimiessa maailman yhdentäjänä ne ovat jäänet vanhoihin asemiinsa ja hämmästelevät nyt uutta radikaalia nuorisoa, joka asettaa kysymykset toisin, kansainvälisesti. Myös tällä suunnalla tarvitaan dialogia vanhojen ja uusien vasemmistolaisten välillä ja yhteistä ohjelman luomista.

Kansainvälinen tilanne on jo muutamien vuosien ajan huononemistaan huonontunut ja ne perustukset joille YK aikoinaan luotiin, järkkyvät pahan kerran. Puolinaisratkaisut tai ratkaisujen siirtäminen eivät ajan mittaan pysty estämään hakeutumista väkivallan tielle siellä missä rauhalliset keinot eivät johda tuloksiin.

Tässä maailmassa pitäisi sosialististen ja muiden edistyksellisten voimien hakeutua yhteistyöhön etsimään uusia ratkaisuja, jotka todella aukoisivat kehityksen tiellä olevia solmuja. Sosialistiset maat yksin, sosialistiset voimat yksin eivät tähän riitä. Tarvitaan paljon laajempaa kansanrintamaa kuin 30-luvulla ja paljon ennakkoluulottomampaa asennoitumista. — Hilkka Ahmala.

(Alustus SKDL:n liittotoimikunnan kokouksessa 19. 5. 1968.)

Lähettäkää

erikoisonnittelunne

CSJ:n ja SCAUL:n kulttuuriväen yhteiselle

SUURJUHLALLE

jota tänä vuonna vietetään

SUDBURYSSA JA WANUPISSA.

Elokuun 2, 3, 4 ja 5 päivinä vietetään Sudburyssa ja Wanupissa kulttuuriväen vuotuinen SUURJUHLA.

Vapaus ilmestyy erikoisena SUURJUHLANUMERONA heinäkuun 25 päivänä.

Valitkaa allaolevista onnittelumalleista joko $2.00 tai $3.00 hintainen. Onnittelunne voitte lähettää maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antaa paikkakuntanne asiamiehelle.

Parhainta onnea ja menestystä kulttuuriväen vuotuiselle

SUURJUHLALLE!

(Nimi)

(Osoite)

Hinta $2.00

Parhaimmat

onnittelumme

yhteiselle vuotuiselle

suurjuhlalle!

Hauskaa juhla-aikaa kaikille!

(Nimi)

(Osoite)

Hinta $3.00

Liittykää satojen ja tuhansien onnittelijain joukkoon!

Vapaus Publishing Company Limited

P.O. Box 69, Sudbury, Ontario

Tilatkaa uusi, loistelias ja ajankohtainen julkaisu kauttamme.

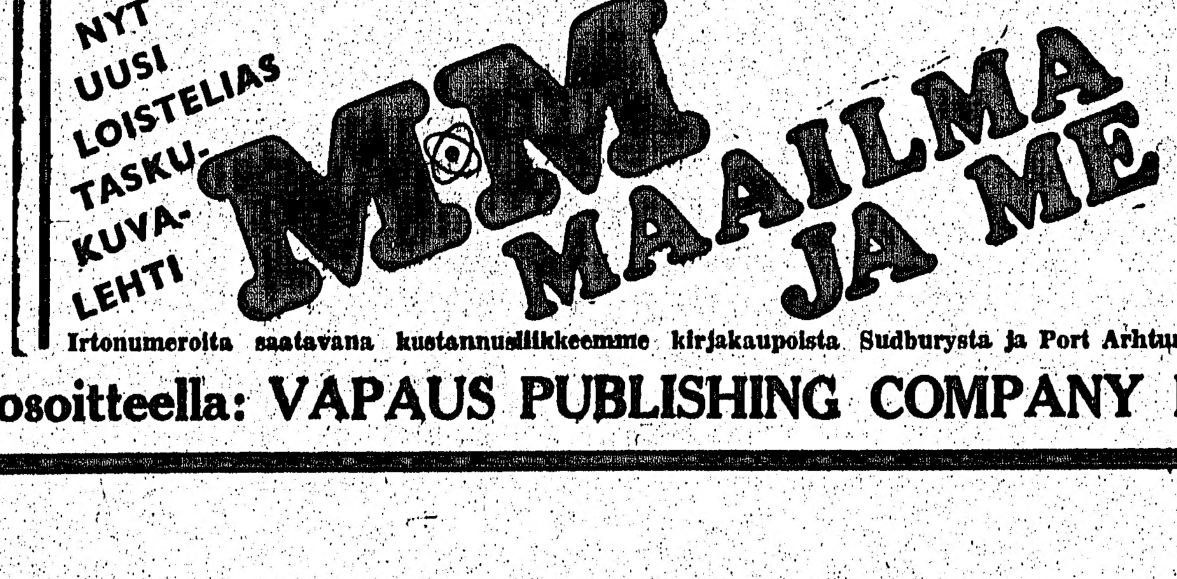

TILAUSKUPONKI

MAAILMA JA ME

Irtonumeroita saatavana kustannusliikkeemme kirjakaupoista Sudburysta ja Port Arthurista

Irtonumerot 60¢
Postitse lähetettynä 70¢

Tilaushinta Canadaan tilattuna: 1 vk $5.75

Tilatkaa osoitteella: VAPAUS PUBLISHING COMPANY LTD 100 Elm Street W., Sudbury, Ont.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Työn Puiston siivoustalkoot pidetään maanantaina kesäk. 3. Hilja Smith on luvannut pullakahvit talkoolaisille ja saunakin on kuumana.

Suurjuhlakomitean kokous on Finnish-haalilla torstaina tk. 30.p. kello 7.30 ip.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Melody-orkesterin harjoitukset Finnish haalilla maanantaisin kello 7.30 illalla.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 ip.

Talkoot Wanupin kentällä klo 9 ap.

TILATKAA VAPAUS!

Talo komeaksi juhla-ajaksi

Finnish-haalia on jo ryhdytty "puleroitsemaan" elokuun alussa pidettäviä suurjuhlia varten, jolloin me sudburylaiset saamme paljon rakkaita vieraita läheltä ja kaukaa.

Maanantaiaamuna alkaneiden talkoiden tarkoituksena on saada juhlasalin ulkoikkunat maalatuiksi ja siinä työssä onkin ripeitä miehiä — ja kaksi maalariemäntääkin — Ida Männistö ja Alina Eklund sekä Anton Kaisla, Oskari Männistö, A. Valli ja Hannes Suomala. Onpa taitanut olla muitakin, joita ei allekirjoittanut ole saanut "haraviinsa".

Kuten sanottu maalaustalkoot alkoivat maanantaina ja jatkuvat sekä tänään tiistaina että keskiviikkona — ja lisää "maalarimestareita" otetaan tietysti kiitollisuudella vastaan. — W.

TALKOOT WANUPIN KENTÄLLÄ

Ensi lauantaina, alkaen kello 9 aamulla pidetään talkoot Wanupin urheilukentällä. Suurjuhlat lähestyvät ja apua tarvitaan. — P.

Sairaslistalla

Antti Junkala, Nairn Centresta on hoidettavana Espanolan General sairaalassa ja voi ottaa vastaan vieraita. Toivomme hänelle pikaista paranemista.

Vieraskäynnillä

Hilma ja Heikki Kulmala sekä Jenny Kangas, Sault Ste. Mariesta, vierailevat Sudburyssa ja ympäristöllä ja poikkesivat käynnillään Vapaudessakin. He palaavat takaisin kotiin tällä viikolla. Toivomme heille kaunista virkistäviä lomapäiviä.

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture
LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisiin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Postil: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

Lauretta's Boutique
NAISTENRÄÄTÄLI
UUSIA JA KORJAUKSIA
PUHELIN 674-9231
98 Elm St. W. Vapauden vieressä
(28-4-11-18)

SANTALA'S
General Store
Lihaa, sekatavaraa, jauhoja ja eläintenruhuja.
TEXACO gasoliinia ja öljyä.
KOTIIN AJO
Puhelin 694-4511
R.R. 2, Wahnapitae Ont.

ONNITTELUMME

CSJ:n JA SCAUL:n YHTEISELLE VUOTUISELLE

SUURJUHLALLE

jota tänä vuonna vietetään Sudburyssa ja Wanupissa.

Elokuun 2, 3, 4 ja 5 päivänä vietetään Sudburyssa ja Wanupissa Canadan suomalaisen kulttuuriväen SUURJUHLAA, jonka johdosta VAPAUS ilmestyy erikoisena juhlanumerona heinäkuun 25 pnä.

Tämän juhlanumeron palstoilla voivat kansalaisemme kautta maan tervehtiä ja onnitella kulttuuriväen yhteistä suurjuhlaa ja toivottaa juhlalle osanottajille.

Tavallisten tervehdysten hinnat 50¢ ja $1.00. Erikoisonnittelut $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.

Kaikkien tähän juhlanumeroon aiottujen onnittelujen tulee olla lehtemme konttorissa viimeistään heinäkuun 11 päivään mennessä.

KERAAJAN NIMI ....

PAIKKAKUNTA ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE HYVIN SELVASTI

NIMI	$	¢

Kaksi kuoli ja kaksi loukkaantui onnettomuudessa

Warren. — Kaksi ihmistä sai surmansa ja kaksi loukkaantui autojen yhteentörmäyksessä puolitoista mailia täältä itään sunnuntai-iltana. Warren on 36 mailia itään Sudburysta.

Mrs. Florence Laberge, 52-v. Sudburysta kuoli St. Jean de Brebeuf sairaalassa Sturgeon Fallsilla päävammoihin.

Yhteentörmäyksessä sai surmansa myöskin 44-vuotias Charles Price, Sault Ste Mariesta, joka ajoi yhtä autoista.

Mrs. Laberge, leski, istui takaistuimella autossa jota ajoi hänen vävynsä Robert Fox, 24-v. Torontosta.

Fox ja hänen vaimonsa Jacqueline, 21-v. kuljetettiin Sudburyn General sairaalaan ensi-avun jälkeen Sturgeon Fallsilla. Fox on tavallisessa voinnissa, hänellä on vasen sääriluu poikki ja useita haavoja ja vammoja. Hänen vaimoltaan katkesi vasen käsivarsi ja hänellä myös on haavoja ja vammoja.

Onnettomuus tapahtui mutkassa valtatie no. 17 varrella. Sturgeon Fallsin poliisit sanoivat, että Foxin auto oli menossa länteen päin ja törmäsi yhteen itään päin menossa olevan Pricen auton kanssa. Onnettomuus tapahtui noin 10.30 sunnuntai-iltana.

Työväenliikkeen eri suuntien yhteistyö

(Jatkoa 3. sivulta)

hittämiseksi poliittisella, taloudellisella ja sivistyksellisellä alalla.

NKP vastaanotti tämän ausunnon tyydytyksellä ja lausui arvostavansa myönteisesti Suomen SDP:een tätä tarkoittavia toimenpiteitä.

Todettiin, että Suomen ja Neuvostoliiton molemminpuolisesti edullisten suhteiden kehitys on täydellisesti kummankin maan kansan elinetujen mukaista. Valtuuskunnat totesivat, että on olemassa vielä käyttämättömiä mahdollisuuksia näiden suhteiden laajentamiseksi ja syventämiseksi.

Kummankin puolueen edustajat katsoivat, että Suomen ja Neuvostoliiton suhteiden kaikinpuolista kehitystä edistää niiden Suomen poliittisten voimien, etenkin työväenliikkeen yhteistyö, jotka toimivat maittemme välisen ystävyyden hyväksi. Tässä suhteessa Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen valtuuskunta viittasi myönteiseen kokemukseen, joka on saatu poliittisten puolueiden yhteistyöstä nykyisen hallituskokoomuksen puitteissa. Valtuuskunta totesi myös puolueensa vastustavan päättävästi kaikkia yrityksiä heikentää Suomen ja Neuvostoliiton ystävyyttä.

Käydyn mielipiteiden vaihdon tuloksena sovittiin Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen ja Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen edustajien kanssakäymisen ja tapaamisten jatkamisesta kummankin maan työväestön ystävyyden lujittamiseksi sekä Pohjois-Euroopan ja koko maailman rauhan ja turvallisuuden eduksi."

Canada lainannut Italiasta 100 milj.dollaria

Ottawa. — Canada on lainannut Italiasta 62.5 miljardia liraa, mikä on USAn rahassa laskettuna noin 100.4 milj. dollaria, tiedoitti finanssi ministeri Edgar Benson viikon lopulla.

Tämä nostaa Canadan viimeaikoina Yhdysvalloista ja Euroopasta suorittamat lainat maan reservirahaston hyväksi 262 miljoonaan dollariin.

Mr. Bensonin selityksen mukaan on Italiasta lainattu 20 miljardia liraa 2 vuoden ajaksi 5¾ prosentin korolla langeten maksettavaksi toukokuun 15 pnä 1970 ja 21 milj. liraa 3 vuodeksi 5 prosentin korolla, langeten se maksettavaksi toukok. 15 pnä 1971 ja 21.5 milj. liraa 4 vuoden ajaksi 6 prosentin korolla langeten se maksettavaksi toukokuun 15 pnä 1972.

Samalla tiedoitettiin, että aikaisemmin ilmoitettu 250 miljoonan Saksan markan laina on nyt viimeistelty. Tämä summa lankeaa takaisin maksettavaksi kesäkuun 1 pnä 1973 ja siitä maksetaan 6¾ prosentin korko.

Elinkustannukset kohonneet 3.6 pros. Isobritanniassa

Lontoo. — Britannian elinkustannukset ovat nousseet 3.6 prosentilla ja saavuttaneet uuden ennätystason.

Finanssiministeriön selostuksen mukaan elinkustannusten nousu johtuu sekä kulutustarvikkeiden verojen korottamisesta että punnan devalvoimisesta.

"EI RAUHAA" ENNEN CARTER-VEROREMONTTIA

"Vapaakyytiläisten" verotus antaisi canadalaisille 15 prosentin veroalennuksen

Vancouver. — Uusi demokraattinen puolue, NDP, ei anna hallitukselle minuutinkaan rauhaa ennen kuin se toteuttaa Carterin kuninkaallisen komissionin verouudistusehdotukset, sanoi puolueen kansallinen johtaja T. C. Douglas täällä lauantaina.

"Carterin raportissa sanotaan, että jos 'vapaakyytiläiset' (verohuojennuksia saavat suuryhtiöt) maksaisivat oikeudenmukaisen määrän veroa, 3,125,000 canadalaista voisi saada yli 15-prosenttisen veroalennuksen", hän selitti puolueensa nimityskokouksessa North Vancouverin Community Centressa.

Tämä oli mr Douglasin yksi parhaita vaalipuheita vaikka kuulijakuntaa ei ollut täyttä sataa henkeä.

Mr. Douglas puhui melko laajasti Carterin raportin verouudistusehdotuksista, joista ehkä suurinta väittelyä aiheuttanut esitys on se, että tuloveroa olisi maksettava kaikista tuloista ja toiseksi se, että resurssialalla toimivilta teollisuuksilta (erikoisesti kaivos- ja öljy-yhtiöiltä) lopetettaisiin verohelpotukset.

"NDP on ainoa puolue, mikä kannattaa Carterin raportin ehdotusten toteuttamista", sanoi mr Douglas. "Se (Carterin raportti) on konservatiivien hedelmöittämä ja liberaalien synnyttämä" asiakirja, jonka "täytäntöönpano on jäänyt NDP:lle" hän selitti.

"Sanokaa jotakin Carterin raportista (oppositiojohtajalle) Stanfieldille ja hän suhtautuu siihen miehen tavalla joka on juuri tullut toiseksi hyvin pahasta hajusta."

Liberaalit, hän sanoi, tukevat läntisen maailman yhtä kehnointa verotusjärjestelmää — mikä antaa rikkaille erikoisia verovapautuksia ja kuristaa keskinkertaista veronmaksajaa. "Canada on länsimaailmassa ainoa maa missä ei veroteta lisääntyviä pääomia esim. osake- ja kiinteimistökaupoista ja niiden omistuksesta saatavia tuloja.

Viitaten pääministeri Trudeaun lausuntoon "oikeudenmukaisesta yhteiskunnasta" mr Douglas sanoi "me emme tule koskaan saavuttamaan oikeudenmukaista yhdyskuntaa, jos emme järjestä oikeudenmukaista ja tasapuolista verotusjärjestelmää. Molemmat (konservatiivi- ja liberaali) puolueet ovat hyljänneet Carterin raportin, missä ensimmäisen kerran maamme historian aikana esitetään oikeudenmukaista verotusmenetelmää sillä pohjalla, että dollari on dollari huolimatta siitä miten se hankitaan.

Mr. Douglas sanoi ihmettelevänsä sitä kun mr Trudeau tuntuu yrittävän päästä vaalikampanjan läpi esittämättä ainoatakaan ohjelmalausuntoa, ja sitä kun hänen suhdannemiehensä (mainospoikansa) selittävät ettei hän esitäkään ohjelmalausuntoja.

"Mutta vaalitaistelu ei ole kauneuskilpailua eikä suuteloleikkiä. Liberaalit, jotka yrittävät läpäistä nämä vaalit Rooman juhlapäivien hengessä, voivat saada takapotkun", sanoi mr Douglas.

Duvalier hätistelee Haitin sissejä

Yhdistyneet kansakunnat, New York. — Haitin presidentti Francois Duvalier kehoitti YK:n pääsihteeriä U Thantia tälle tiistaina lähettämässään sähkeessä auttamaan Haitin viranomaisia saamaan selville mistä Haitia pommittaneet ja maahan sissijoukkoja tuoneet lentokoneet saapuivat, kerrottiin asioista perillä olevista piireistä YK:ssa.

Haitin Washingtonin-suurlähettiläs Arthur Bonhomme puolestaan ilmoitti lehdistön edustajille, että hallitukselle uskolliset joukot olivat ajaneet pakoon Haitin pohjoisrannikolla sijaitsevaan lentotukikohtaan laskeutuneet ja sen vallanneet sissijoukot.

Sotilas- ja miliisijoukot valtasivat lentotukikohdan takaisin tunnin kuluessa. Samalla vallattiin takaisin alueella sijaitseva amerikkalaisten lähetystyöläisten linnake ja radioasema, jonka sissit olivat myös miehittäneet.

"Koko Eurooppa" sanoo de Gaulle lausunnossaan

Bukarest. — Ranskan ja Romanian presidentti Charles de Gaulle ja Nicolae Ceausescu ilmaisivat lauantaina toivomuksen, että Hanoi ja Washington pääsisivät Pariisissa käytävissä keskusteluissa kaikkein ensimmäiseksi sopimukseen Pohjois-Vietnamin pommitusten lopettamisesta.

Presidentti de Gaullen Romanian-vierailun päätteeksi julkaistussa tiedonannossa valtionpäämiehet toivat julki myös toivomuksen rauhan aikaansaamisesta vuoden 1954 Geneven-sopimusten ja Vietnamin kansan itsemääräämisoikeutta koskevan periaatteen pohjalta.

Molemmat osapuolet ilmaisivat tyytyväisyytensä kehityksestä kohti jännityksen lieventämistä ja yhteistoimintaa Euroopassa. Seuraava askel on tien avaaminen kaikkien Euroopan maiden yhteistoiminnalle sanottiin tiedonannossa.

Ranska ja Romania ovat sopineet yhteistoiminnasta useilla tekniikan aloilla, mm. ydinaseiden rauhanomaisessa käytössä.

Kenraali de Gaulle sanoi Bukarestin yliopiston opiskelijoille ja opettajille viisipäiväisen vierailunsa viimeisenä päivänä lauantaina pitämässään puheessa, että "voimakas ja raikas tuuli puhaltaa mantereemme poikki pyyhkäisten pois pilvet ja ravistaen Euroopan maiden välillä olevia esteitä".

MUISTOJEN KUKKIA

Gunnar Kivisaaren

MUISTOLLE

Ellen ja Fred Kivinen
Kaarina ja Pentti Kivinen
Hilda Kauppila

Elintarvikekauppaa Suomen ja Eestin välillä kehitetään

Helsinki. — Eestin ja Suomen välisen kaupan lähiajan kehittämissuunnitelmat koskevat elintarvikekaupan laajentamista, sanoi Suomen Leningradin kaupallinen varakonsuli Seppo Sipari Eestin kauppaministeriössä keskiviikkona järjestetyssä tilaisuudessa.

Ryhmä suomalaisten yritysten edustajia päätti keskiviikkona tutustumismatkasta Eestin elintarviketeollisuuteen.

Starfighter taas alas Länsi-Saksassa

Bonn. — Hollingstedtin alueella, Schlewig-Holsteinissa, syöksyi tiistaina maahan Bundeswehrille kuulunut Starfighter-kone. Lentäjä sai surmansa. Länsi-Saksan ilmavoimien Starfightereita on syöksynyt maahan kaikkiaan 81.

Marsalkka Vasily Kazakov kuollut

Moskova. — Varsovan liiton asevoimien entinen komentaja, 70-vuotias marsalkka Vasili Kazakov kuoli lauantaina, tiedoitti Tass. Marsalkka Kazakov tuli tunnetuksi tykistökomentajana ja hän osallistui myös rakettijoukkojen kehittämiseen.

VAATTEIDEN RYPYT

Vaatteille ei ole hyväksi silittää tai prässätä niitä liian usein. Paksummista kankaista (villa, teryleeni ym.) saa istuessa tai esim. matkalla laukussa tulleet painautumat parhaiten pois seuraavalla menettelyllä: Ripusta vaate puulle. Kostuta kätesi haaleassa vedessä ja vetele kevyesti kostealla kämmenellä rypistyneitä kohtia. Toista menettely niin monta kertaa, että kankaan pinta on hieman kostea, mutta vettä ei saa käyttää nin paljon, että se tunkeutuu kankaan kudoksiin. Anna vaatteen kuivua ripustimessa ilmavassa paikassa. Ei patterin tai uunin lähellä.

* * *

HUONEKASVIT

Tiedättekö, että kahvinporo on hyvää lannoitusainetta kukille. Sekoittakaa kahvinporoa ruukun pintamultaan, se suojelee myös tuhohyönteisiltä.

PERHEEN NUOREMMILLE

Aila Has Lots of News

Dear Rauha-täti, boys and girls.

I have to write in a hurry because I get the second half of my typing on Monday, plus a big health test, a history test and a math test. I go to school till June 3rd; exams start the next day. On the third I know which exams I have to write. We are having many tests now so they will be counted as a term mark.

Last week it was my brother's graduation in New Brunswick. My mother and my older sister went also. They brought Annette and I several things.

The weather has been different almost every day. One day it is nice and then it rains.

Hello to Aili and Ed. Mom, Aileen ond Arnold got home okay on Sunday night. They said you had a very nice house. Thanks to Ronald Suksi for driving them around and putting them up for the night. Everything was much appreciated.

Mom would have stopped at the Vapaus, but when they went it was closed already and when they came back it was about midnight.

That's all for now.

Aila Alanen,

Annette Doing Well in School

Dear Rauha-täti, girls and boys.

Last week on Monday the 13th, my mother, my brother and my sister left for my brother's graduation in New Brunswick. They came back home on the 19th. They had been to St. John and they bought us a mirror, and a jacket from there. Some other things we got were two broaches, a long, wide pencil as a souvenir of Ottawa, a silver spoon as a souvenir of Frdericton and some ornaments. They enjoyed heir trip but only it was too tiring.

For about the last two or three weeks we have been having many tests at school. I have been doing quite well in them. I think we get our report cards on May 31st.

Bye for now.

Annette Alanen,
Nolalu, Ont.

* * *

Postilaatikko

Pienet ystäväni, tytöt ja pojat.

Aivan ensimmäiseksi, mitä kaunein kiitos Ailalle ja Annettelle kirjeistään, jotka oliva kirjoittaneet koulukiireidensä keskellä. Olipa se äitikin kultainen kun toi tytöilleen niin paljon tuliaisiakin, mutta onhan hänellä ahkerat, kiltit tytötkin, koulutyötkin muistavat tehdä aivan tarkalleen.

Tämä täti kävi Victorian päivän viikon loppuna Ottawassa, nuorinta tytärtään katsomassa. Hänen nimensä on Brenda, ja hänkin oli aikoinaan oikein ahkera koulussa ja on nyt korkeakoulussa kielien opettajana. Siellä Ottawassa oli juuri ns. "tulppaani sunnuntai" (Tulip Sunday) ja kyllä siellä oli ainakin miljoona tulppaania, toinen toistaan kauniimpia. Kävimme myöskin parlamenttitalolla ja se vasta oli mielenkiintoista nähtävää. Ajattelin siellä, että voi kun kaikki perheen nuoremmat pääsisivät pienelle kiertueelle sinne, näkemään ja oppimaan näistä meidän Canadan nähtävyyksistä.

Yhä odottaen kirjeitä pikku ystäviltään ja iloisia kevätpäiviä toivottaen

Rauha-täti.

J.K. — Onkos kukaan jo käynyt uimassa? Minäpä olen. — Sama.

Aineen kissasta

on kirjoittanut eräs englantilainen koulutyttö. Aine on sen verran herttainen ja harmiton, että se sopii lainata tähän palstallemme.

"Kissa on muuan tavallisista kotieläimistämme. Pimeässä kissa tunnetaan äänestään, kun se sanoo miau, miau, ja päivällä sillä on kapeat vaakasuorat silmäterät. Kun meidän kissa loikoo sohvalla ja joku silittää sen selkää, se ryhtyy surisemaan. Kissa on kissasuvun kantaisä, johon kuuluvat myös tiikerit, leopardi ja monet muut läiskikkäät otukset.

Opettaja on neuvonut, että polkupyörässä pitää takana olla kissansilmä. Jos pääsen luokalta, saan polkupyörän ja silloin pidän kokonaista kissaa pyörän tavaratelineellä. Kun kissat maaliskuussa naukuvat, sanovat ihmiset, että kevättä on ilmassa.

Kissan viiksiä nimitetään tuntokarvoiksi. Niiden avulla kissa päiväs aikaan tunnustelee tietään, sillä se näkee yöllä paljon paremmin. Äiti sanoo myös isän viiksiä tuntokarvoiksi.

Kissa on vertauskuva. Monet jokapäiväiset sanonnat, kuten esimerkiksi kissannaukujaiset, jolla tarkoitetaan tanssimusiikkia, ovat kissasta lähtöisin. Sivistyneillä ihmisillä, jotka eivät käytä tuhmia sanoja, on tapana joskus tokaista: Kissa vieköön tai katin kontit!

Tähän lopetankin esitykseni edellä mainitusta mielenkiintoisesta eläimestä, jota kutsutaan myös mirriksi."

HALUTAAN
Talonmies Toronton Don haalille
Palkka on sopiva pariskunnalle, joista toinen voi käydä muualla töissä. Palkkaetuihin kuuluu neljän huoneen asunto. Palkasta ja tehtävistä voi lähemmin sopia johtokunnan kanssa. Tyydyttävä englanninkielen taito tarpeellinen. Hakemukset lähetettävä kesäkuun 24 päivään mennessä ja toimi on vapaa heinäkuun 1 päivä.
CSJ:n TORONTON OSASTON JOHTOKUNTA
957 Broadview Ave., Toronto 6, Ontario
(28-30-1)

TORONTON
TARMOLAN AVAJAISET
Avajaistanssit
pidetään
Lauantaina, kesäk 1 p.
alkaen kello 9 illalla
TARJOILU ALKAA KELLO 7
Musiikista huolehtii
EMPRINGHAN'S TOP BANDSTAND
Kaikki tervetulleita avajaistansseihin.
Sunnunt. kesäk. 2 p
alkaen kello 2 iltapäivällä
on Tarmolan avajaisten
Ohjelmallinen tilaisuus
jossa saadaan seurata hiottuja esityksiä.
TERVETULOA TARMOLAAN

Tässä on vastaus korkeisiin kustannuksiin, suuriin käsirahoihin, ikäviin asunto-ongelmiin
KEITH REALTOR
PHOTO MLS LISTINGS
Tämän vuoksi
1) Pieni käsiraha
2) Toronton paras sijainti
3) 1 kuukausimaksu kattaa kaikki
4) Puhdas ja terveellinen ilma
5) Varmuutta, kukaan ei voi häätää teitä
6) Säästöjä säännöllisten kuukausimaksujen vuoksi
7) Omaisuuden arvonnousua, koska suurten kiinteistöjen arvo laskee enemmän kuin pienten
Kysykää 1 tai 2 makuuhuoneen asuntoja asunto-osake yhtiöstä
LAURI KANGAS
Kotiin 225-1751 — KONTTORIIN 487-3333
Toronto, Ontario